

Balkanlar Hakkında Müheyyic Haberler

Sofya, 6 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman iddiası
Bulgar payitahtı siyasi mehafilinde, Hugho Knaych bull Hugessenin Sofyadaki vazifesi hakkında muhtelif tefsirlerde bulunmaktadır. Bu tefsirlerden birine göre, Sir Hugessen, salâhiyetler Bulgar mehafili ile, yeni tesis edilen İngiliz ticaret şirketine müteallik iktisadi meseleleri görüşmek niyetindedir. Bu şirket büyük mükûllatla karşılaştığından, Sir Hugessen şirkete zemin hazırlıyacaktır. Bulgarların noktai nazarına göre, İngilizler tarafından yapılacak tekliflerde, Bulgaristanın, tadil isteklerinin hesaba katılması lâzım gelmektedir.

Cumartesi günü İngiliz elçiliğinde yapılan kabul resminde, Sir Hugessen, daha şimalde harekât icra etmesi melhuz İngiliz orduları için, Bulgar arazisinden İngiliz askeri ve malzemesi geçirilmesini istediği söylenmektedir.

İngiliz gemilerinin, Yunanistanın şark sahili boyunca yaptıkları harekât hakkında Selânikten gelen haberler, büyük bir alâka uyandırmıştır.

İngiliz tekzibi
Londra, 6 (A.A.) — İstihbarat nezareti bu akşam aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Son 36 saat zarfında, Alman radyosu ve Alman istihbarat servisi, Balkan hududlarında pek yakında karışıklıklar olacağına dair bir takım sayıyaları pervasızca neşretmektedirler. Bu sayılardan büyük bir kısmı birbirlerini nakzetmektedir. Diğer bir kısmı da Berlinde neşredilip, neşirlerinden birkaç saat sonra keza Berlinde tekzib edilmiş haberdür.

Maksad aşıkardır. Almanya, bu sayıyaları yaymak suretile, kendi maksadlarının tahakkukunu kolaylaştıracak bir kararsızlık havası yaymak emelindedir.

Londra, 6 (A.A.) — Royter bildiriyor: Londra salâhiyetler mahfelleri, İngiliz kıt'arının Yunanistandan geçmeğe hazırlanmış oldukları hakkında D. N. B. ajansının verdiği haberin doğru olmadığını bildirmektedir.

Bulgar tekzibi

Sofya, 6 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Yunan hududunda Türk kıt'alarının top landığına ve bunun Sofyada endişe uyandırdığına dair olarak yabancı memleketlerde çıkan haberler münasebetile, Bulgar ajansı Sofyanın böyle bir tahşiddattan hiçbir malûmatı olmadığını ve buna binaen bu sayıyalarla münasebattar olarak yapılan her türlü tahminlerin asıl ve esasları olduğunu bildirmeye mezuundur.

Sofya 6 (A.A.) — Ordunun bayramı olan (Devamı 8 inci sayfada)

İtalyada Kral ailesi harbe girmeye aleyhtar!

Akdenizde gerginlik devam ediyor

*İtalyan Veliahdi dün Papa ile
görüşükten sonra Mussolini ile
bir saatlik bir mülâkat yaptı*

İtalya Yugoslavya ve Yunanistana teminat vermiş

**Yunan Başvekili
İtalyan
elçisi ile görüşük**

**İspanya ne olursa olsun
bitaraf kalacağını bildiriyor**

Londra, 6 (Radyo) — Müttefik donanmalarının bir ihtiyat tedbiri olmak üzere şark Akdenizde toplanmaları, Alman propagandası tarafından yayılan müheyyic haberler hilâfına, cenubu şarkı Avru. pasındaki memleketlerde büyük bir em- (Devamı 8 inci sayfada)

İtalyan veliahdi

İngilterede muhalif partiler Başvekil ile iki nazırın çekilmelerini istiyebilecekmiş

*İşçi partisi meb'uslarından biri: "Çemberlayn,
Con Saymon ve Samuel Hor
artık istifalarını düşünmelidirler," dedi*

Londra 6 (Hususi) — United Press muhabiri bildiriyor: Avam Kamarası muhalefet partileri, Norveç harekâtının muvaffakiyetsizli-

ğinden dolayı başvekil Çemberlayn, mühürhas lordu Samuel Hor ve maliye nazırı Con Saymonu itham etmektedirler. (Devamı 8 inci sayfada)

Ankara muhabirimizin haber verdiği göre Milli Şef İsmet İnönü dün öğleden sonra Meclisi teşrif ederek bir müddet orada meşgul olmuşlardır. Resmimiz Milli Şefi evvelki günkü at yarışlarını takip ederken gösteriyor.

"Yunanistanın karşılaşacağı her tehlikeyi Türkiye için de tehlike addetmekteyiz,"

Başvekil ile Hariciye Vekilimiz kabul ettikleri Yunan gazetecisine mühim beyanatta bulundular

Başvekilimizin Ankara'ya muvasalatından bir intiba

Atınada çıkan Ellin, Mellon gazetesi Ankara'ya sureti mahsusada gönderdiği muhabirinden 27 Nisanda aldığı şu tel-graflı negrediyor:

"Bugün beni kabul eden, dost Türküyenin Hariciye Vekili B. Saracoğlunun, Türk - Yunan münasebetlerinden bahsederken, göstermiş olduğu samimiyetle

çoğunluğu tebarüz ettirmek mecburiyetindeyim. Bay Saracoğlunun sözleri boş laflardan ibaret değildir. Bunu Yunan milleti iyi bilmelidir.

Çünkü bu sözlerin arkasında, mükemmel surette yetiştirilmiş, şayanı hayret sübaylarla ve asri malzemesle koca bir (Devamı 3 üncü sayfada)

Norveçte son vaziyet

Londraya gelen Norveç Hariciye Nazırı askerî harekâtın hemen durmuş sayılacağını söylüyor, Londrada müstakbel plânlar hakkında müzakereler yapılıyor, müttefikler üç muhrib kaybettiklerini bildirdiler

Mayn taşıyan bir Alman tayyaresi İngilterede Essex eyaletinde bir kasabada yere düşerek parçalanmış ve noticede vuku bulan infilâk birçok binaların harap olmasına sebep olmuştur. Yukarıdaki resim "bu" muhabiri tarafından çekilmiştir. Husule gelen tahribatı gösteriyor.

Londra, 6 (Hususi) — Dün İngiltere Hariciye Nazırı ile görüşmüştür. gelmiş olan Norveç hariciye nazırı Dr. ... ile birlikte Norveç harbiye na Kot, bugün Lord Halifaks ve bilâhare ... zırı miralay Jungberg de Londraya gel-

Örfî idare kanun lâyihası

*Dün Mecliste birinci müzakeresi
tamamlanan lâyihanın esasları*

Ankara, 6 (Hususi) — Bugün Mecliste görüşülen ve birinci müzakeresi tamamlanan örfî idare kanun lâyihasına göre umumî veya mevzî idareî örfiye kararı Dahilliye Vekâleti tara-

findan münasib vasıtalarla ilân olunabilecektir.

Örfî idare altına alınan yerlerde umumî emniyet ve asayişe taallük e- (Devamı 8 inci sayfada)

(Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Tehlike daima vardır
Fakat söylendiği
Kadar yakın değil!

Ekrem Uşaklıgil

«Dalga yolunu değiştirdi. Tehlike Avrupa'nın şimalindeydi, birdenbire cenubuna indi» demiştim.

Aradan 48 saat geçti.

Şimdi gene sağdan, soldan gök gürültüleri iştiliyor, şimşek ışıkları seziliyor. Kara haberler duyuluyor, tehdit altında yaşadığımızı hissediyoruz. fakat tehlikenin söylendiği kadar yakın olduğu henüz meydana çıkmadı.

Dalganın yolunu değiştirdiği. Tehlikenin şimali Avrupadan, cenubi Avrupaya geçtiği dakikalarda. İtalyanın Almanya lehinde harbe girmek üzere olduğu söylenmişti.

İtalya matbuatı gerçekten sesini bir perde yükseltmişti. Almanyanın Norveçte büyük bir zafer kazandığı iddiasında, tayyarenin zirhluya galib geldiği kanaatini müdafaa ediyordu ve nihayet İtalyanın şikâyetlerine geçerek ilk günlerin teranesi ile,

İtalyanın ilânihaye bitaraf kalamiyaçağını tekrarluyordu. Fakat ortada hareketin yakın olduğunu gösteren fiilî hareket yoktu.

Bununla beraber hükümetlerin istihbarat ajanları göze çarpmayan ve söylenmiyen şüpheli hareketleri sezmiş olacaktı ki, Amerika da telâş eseri gösterdi. Amerikanın resmi hükümet adamları ile İtalyanın resmi hükümet adamları arasında biri Şikagoda, diğeri de Romada olmak üzere birbirini arkasından iki mülakat yapıldı. Bu mülakatların bıraktığı intiba da şöyle hülasa edildi:

İtalya derhal harbe girmek kararında görünmüyor, fakat her dakika için bir tehlikedir.

Vaşingtondan gelen sesin bize yeni bir şey öğretmediğini kaydedelim. Vaziyet dün de böyledi. Yarın da böyle olacaktır. İtalyanın harbe gireceği, yahud da harbin İtalyasız olarak biteceği dakikaya kadar da böyle devam edecektir.

İtalyan matbuatı ötedenberi iktisadî harbin gayri ahlâkî ve sözün silâha biraıldığı dakikada askeri şerefe mugayir olduğu nazariyesini müdafaa etti. Hatta ortaya tanınmış bir akademisyen, çıktı, «Gazetta del Popolo» da bütün İtalyanın çok tanıdığı F. Cappola imzası altında Fransa ile İngiltere aleyhinde şiddetli bir makale yazdı, bu iki devlete karşı «açlık harbin silâh harbine, para harbinin kan harbine tercih ettikleri iddiası ile ateş püskürdü. Diğer bir İtalya gazetesi, Lavora Fascista ise müttefiklerden eski kahramanlık ideallerinin ne olduklarını sordu.

İtalya harbin ilk günlerinde vaziyetinden memnundu. Eski tecrübeyi unutmuştu. Harbden en büyük istifadeyi harbe hiç girmiyen, yahud da son günü giren devletin temin edeceğini biliyordu, esasen vaziyet te beklemesine müsaiddi, eski dünya ile yeni dünya arasında hemen hemen yalnız İtalyan vapuru işliyordu. İtalyan piyasası da hemen hemen Londra piyasasının yerini almıştı, İtalya yavaş yavaş altın melekeli oluyordu, fakat müttefikler abluka çemberinin daraltılmasına karar verdikleri dakikada İtalya vaziyetinin sarsılacağını gördü, İtalya vapurlarında araştırma yapılmaya başlandı zaman da millî nefis izzetinde büyük bir acı duydu.

İtalyan matbuatının son günlerde sesini biraz daha yükseltmesinin belli sebeplerinden bir tanesi Norveç hâdiselerinden cesaret bulmuş olması olabilir, mümkündür, fakat ikinci sebebin bu abluhanın tesirleri olduğu muhakkaktır, bununla beraber görünüyör ki, her iki sebep de İtalyaya harbe girmek gününün geldiği kanaatini vermeye kâfi gelmemiştir. tehlike her vakit vardır, her zaman da mevcut olacaktır, fakat söylendiği kadar yakın değildir.

Ekrem Uşaklıgil

Esnafın 50 bin liranın toplanma tarzı görüldü

Esnaf Cemiyetleri hastanesini tevsi etmek maksadıyla esnafın 50 bin lira toplanacaktır. 50 bin liranın toplanma tarzını ve sarf mahallini tesbit etmek üzere dün Esnaf Cemiyetleri binasında, esnaf şubesi müdürü Kasım Riyaseti altında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda cemiyetlerin reisleri ve cemiyet müraabları hazır bulunmuşlardır.

Resimli Makale:

Dünya cennet değildir

Her karaktere tahammül edememek iyi bir karakter değildir. Ticaret âleminde altın paranın yanında gümüşü ve bakırı da bulunur.

SÖZ ARASINDA

Tahliye kemerleri
Taşıyan dağ köpekleri

Resmini gördüğünüz Fransız Alp orduları askerleri Norveç sevk edilmişler, dört gün evvel müttefik ordularının Aldanses ile Namsostan geri çekilmeleri üzerine, bunlar da gemilere irkâb edilerek başka limanlara götürülmüşlerdir. Alp askerlerinin yanlarında ayırmadıkları köpeklerine de sefer esnasında ve lüzum anında kullanılmak üzere tahliye kemerleri bağlamışlardır.

82 yaşında bir Bosnalı 23 yaşında bir kızla evlendi

Yugoslav gazeteleri, Bosnada Tuzla şehrinde oturan ve geçenlerde evlenen Ahmed Noratkoviç isiminde birinden uzun uzadıya bahseylemektedirler.

82 yaşında bulunan Ahmed Noratkoviç Bey 23 yaşında çok güzel bir kız ile evlenmiştir.

Ahmed Bey şimdiye kadar 4 defa evlenmiş ve 4 defa boşanmıştır. Bu hususiyetlerine rağmen Ahmed Bey taaddüdü zevcatın aleyhtardır.

Beşinci izdivacı münasebetle yapılan düğün 7 gün sürmüştür. Bu düğün de oğlu ve hafidi olarak 54 çocuğu bulunmuştur.

E. 42 nedir?

E. 42' de nedir? diyeceksiniz.

E. 42, Romada 1942 senesinde açılacak olan beynelmül serginin rümuzudur. Bu sergi dünyada şimdiye kadar tesis edilmiş olan sergilerin en ehemmiyetlisi, en parlak olmağa namzedir. İşgal edeceği yerin mesahası 400 hektardır.

Geçen seneki Newyork sergisinden 60 hektar küçük, fakat 1937 Paris sergisinden çok büyüktür.

E. 42 âdetâ baştan başa yeni bir şehir olacaktır. İtalyanlar hakikaten bu sergi vesilesi ile bir şehir kurmak istiyorlar. Sergi hududu dahilinde 14 kilometrelik ağaç sıraları bulunacaktır.

Sergide çiçek fidanları sayısı 4.000.000 muhtelif cinslerden ağaçların sayısı da 1.644.300 olacaktır.

Hergün bir fıkra

Kontesin ayakkabıcısı

Pariste Komedi Fransezde, «Balo ayakkabıları» isimli bir piyes oynanacaktı. Zengin bir kontes eserin muharririne bir mektub yazarak temsilden evvel piyesi okumak istediğini, muharrir eserini gönderir, bilhassa kendisi getirirse pek memnun olacağını bildirmişti.

Muharrir, eserini almış, Kontesin Şanzelizedeki evine gitmişti. O gün kabul günü idi. Bir usak, gelenlere isimlerini soruyor ve salon kapısında durarak yüksek sesle gelenin kim olduğunu haber veriyordu. Muharrir de sordu:

— Kim diyeyim?

— Kontese «Balo ayakkabılarını» getirdim.

— Uzak salonun kapısına ilerledi, durdu ve yüksek sesle bağırdı:

— Madam kontesin ayakkabıcısı.

Son moda
Kadın ayakkabıları

Son moda kadın iskarpinlerini görmek ister misiniz? İşte Amerikalı bayanların giydikleri ayakkabılar... Buna, «Kukulâta ayakkabılar» ismini veriyorlar. Sık olup olmadığını elbette ki erbabi takdir eder.

Hizmetçi kızın mor pijaması boşanmak için kâfi sebep midir?

Avrupada harb devam ededursun, Amerikada halk gene ufak şeylerin büyük dedikoduları ile meşgul bulunmaktadır. Bu cümleden olarak, bir aydanberidir ki Meksiko şehri büyük bir dedikodu içinde çalkanmaktadır. Mesele şudur: Meksikoda çok tanınmış bir doktor karısından ayrı yaşamaktadır. Doktorun çok güzel bir hizmetçi kıza vardır ve bu güzel kız vazifesini ipeklî pijamalarla ifa eylemektedir. Kadın bunu ileri sürerek doktorla boşanmak arzusunda. Hizmetçi kızın güzelliğini ve ipeklî pijamalarını iki şahitle tesbit ettirmiştir. Bu şahidler sabah saat dokuzda doktoru ziyarete gittiklerinde onun henüz yataktaki olduğunu, hizmetçinin ona çok güzel bir mor ipeklî pijama ile kahvaltı getirmiş olduğunu görmüşlerdir. İddiaya göre de güzel kızın üzerinde pijamadan başka bir elbise de yoktur.

Kadın bunun doktor ile kız arasında cinsî münasebetin mevcudiyetine delil saymaktadır.

Halbuki mamkeme o fikirde olmadığını bildirmiştir. Mahkeme pijamanın tam manasile bir elbise olduğunu, yalnız pijama giymekle vücudun örtüldüğünü ve binaenaleyh hizmetçinin mor ipeklî pijamasının boşanma için sebep teşkil eylemediğini bildirmiştir.

Şimdi Meksiko gazeteleri hep bu güzel hizmetçi kız ile meşgul bulunmaktadır.

Bir seyyar satıcı sevdiği kadını dört yerinden bıçakladı

Tahtakalede dün bir kadın, sevdiği bir seyyar satıcı tarafından dört yerinden bıçaklanmıştır.

Bu muntakada mahzenlerde yatıp kalkmakta olan Çatalca'lı Mehmed kızı Zeyneb, bir müddettenberi beraber yaşadığı Kemal isiminde seyyar satıcı ile alakasını kesmek istemiş, aralarında çıkan bir münakaşa neticesinde Kemal Zeynebi ağır surette yaralamıştır.

Kadın Haseki hastanesine kaldırılmış, Kemal de kaçmıştır.

Bir kadın otomobil altında kalarak öldü

Evvelki gün Kurtuluşta bir kadının ölümüyle neticelenen feci bir otomobil kazası olmuştur.

Kurtuluş caddesinde 23 sayılı evde oturan Hatice adında bir kadın evvelki gün Hamam tramvay durak yerinden geçerken. Şişli istikametinden hızla gelmekte olan şoför Kemal'in idaresindeki 2241 sayılı otomobil kadına çarpmıştır.

Çok şiddetli olan bu çarpma neticesinde Hatice otomobilin altına düşmüş ve feci şekilde çignenmiştir.

Kazayı müteakib vücudünün muhtelif yerlerinden ağır yara alan kadın, imdadı sıhhi otomobile Şişli hastanesine kaldırılmışsa da bir müddet sonra ölmüştür.

Şoför Kemal zabita tarafından yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Şehir işleri:

Eminönü ile Unkapanı arasında umumî mağazalar yapılacak

Umumî Mağazalar Müdürlüğü Eminönü ile Unkapanı arasındaki sahada umumî mağazalar yapacaktır. Belediye mağazaların yerlerini plâna işaretlemiştir. Mağazalar Müdürlüğü, mağaza inşaatına ayrılan sahanın plânını belediyeden istemiştir.

Sultanahmed ve Ayasofya parkları tanzim edilecek

Sultanahmed ve Ayasofya parklarının arkeoloji sahası olarak ayrılan bu civarın güzelliğiyle mütenasib bir hale konması kararlaştırılmıştır. Şehircilik mütehassısı Prost, her iki parkın tanzimile işgal etmektedir.

İperitten temizleme hamamı yapılacak

Şileymaniye ile Haliç arasındaki sahada iperitten temizleme hamamı inşa olunacaktır. Belediye hamamı yapılacak sahanın plânını hazırlamış, istimal edilecek binaların tesbit etmiştir.

Poliste:

Dün de altı eroin kaçakçısı yakalandı

İstanbul zabıtası dün de şehrin bazı semtlerinde beyaz zehir kaçakçılığı yapan 6 kişiyi suç üstü yakalamıştır. İçlerinde Raba adında bir de kadın bulunan kaçakçılardan Topal Muzaffer Kadıköyünde, Osman Unkapanında, Kör Ali Edirnekapıda, Salm ile arkadaşları Lâz Mustafa da Kasımpaşada bazı kimnelere eroin satarlarken kendilerini kollayan memurlar tarafından derdest olunmuşlardır.

Bu kaçakçıların oturdukları yerlerde yapılan araştırmalarda da mühim miktarda eroin bulunarak müsadere edilmiştir. Suçlular bugün asliye beşinci ceza mahkemesine teslim edileceklerdir.

Denizde bir erkek cesedi bulundu

Dün Şile ile Boğaz sahilleri arasında 22 yaşlarında bir erkek cesedi bulunarak karaya alınmıştır.

Zabita tarafından yapılan tahkikata nazaran, ölümün Şile halkından Receb olduğu ve sarhoşluk neticesinde evvelki gece sahilde dolaşırken müvazenesini kaybederek denize düştüğü ve bu yüzden boğulduğu anlaşılmıştır.

Bir ecnebi gureşçi hakkında tahkikat yapıyor

Emniyet Müdürlüğü, Müddeumumlikten havalâli bir istida ile dündenberi bir ecnebi gureşçi hakkında takibat yapmaktadır.

İddiaya nazaran bu gureşçi, baspehçivani-miz Tekirdağlı Hüseyinle gureşmek üzere şehrimize getirilmiş ve kendisine bu karışma için de alakadarlar tarafından hayli para verilmiştir.

Fakat geçen hafta yapılması mukarrer olan bu maçtan evvel ecnebi pehlivan şehrimizden birdenbire tegayyüb olmuş ve bu yüzden de ilân edilen maç yapılamamıştır.

Zabita bu gureşçinin Bursaya gittiğini tesbit ederek lazım gelen tahkikata başlamıştır.

Eminönü Halkevinde konferans

Eminönü Halkeviden: 7/5/40 Salı günü (bugün) saat 17,30 da Evimizden Çagalolu, daki salonunda İstanbul vilâyeti mektubçu Şu Osman Ergin tarafından (Tanzimat marifeti) mevzuu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Umumî harbde bir bacağı, bir gözünü ve bir kolunu kaybeden kamandan

Norveçteki İngiliz kuvvetlerinin başkumandanı general Carton de Wiart, gazetecilere verdiği beyanatında: «Harbin bu ilk safhasında gayet az faaliyet oluyorsa, sabırsızlık gösteremeliyiz. Pek yakında büyük hâdiseler vukua gelecek gibidir, demmiştir.

General de Wiart, geçen 1914 harbinde bir gözünü, bir ayağını ve bir kolunu kaybetmişti.

TAKVİM

MAYIS											
Rumi sene 1356	7					Arabi sene 1359					
Nisan 24	Resmî sene 1940					Hizir 2					
SALI											
GÜNEŞ		Rebiülevvel						İMSA<			
J.	D.	29		S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	52	29		8	58	29		7	48		
9	42	29									
Oğul		İkinci		Akşam		Yazın					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	12	10	16	05	19	10	20	57			
E.	5	59	8	54	12	—	1	47			

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bu sabah şöyle bir mektub aldık:

— Muharebenin başladığı günden itibaren mühim hâdiselere aid haberleri kestim, sonra bu haberlere kendilerini yalayan fıkraları ekledim, en nihayet te esassızlıkları hâdiselerle sabit olan tahminleri ilâve ettim. Bu dakikada elim.

de 9 tane büyük cild teşkil edecek kadar yazı mevcuttur.

Bize bu satırları yazan okuyucumuzu ileride okuyana merak verecek bir esere başlamış buluyoruz, fakat aynı zamanda biraz mübalâğa ettiğine de inanıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Düncü Meclis içtimalı

Demiryolunun petrol sahasına temdid ve Diyarbakır hattı ve Aziziye tüneli hakkında müzakereler oldu

Ankara 6 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Doktor Mazhar Germenin riyasetinde toplanarak celsenin açılması müteakib Emin Aşan'ın belediye kanununun 23 üncü maddesinin 6 ncı fıkrasının değişikliğine ilişkin istiyen teklifine aid Da-hülye encümeni mazbatasını tasvib etmiş ve Diyarbakır İstasyonundan Irak ve İran hududlarına kadar yapılacak demiryolları kanununun birinci maddesinin tadili hakkındaki lâyihayı müzakere etmiştir.

Bu münasebetle söz alan Hasan Fehmi Ataç (Gümüşhane) Beşiri de petrol mambaların keşfedilmiş bulunması dolayısıyla bu havza yakınından geçen Diyarbakır - Irak hattından buraya temdid edilecek bir şube hattına ihtiyaç olacağını ileri sürerek bu hattın inşası cihetinin mevzuu müzakere kanun ile nazarı dikkate alınmasını istemiş ve bu maksadla bir de takdir vermiştir.

Bu mütaleaya karşılık olarak Başvekil Doktor Refik Saydam aşağıdaki izahatı ve gerek demiştir ki:

«Malumu âliniz, o muntakaya gittim, dolayım ve dün geldim. (Hoş geldiniz sesleri) Arkadaşlarımızın bu kanun vesilesiyle temas buydukları petrol havzası hakkında gördüklerimi arzedeğim:

Mahallinde gördüğüm vaziyete nazaran, hattın oraya götürülmesine henüz vaktimiz vardır. Sondajlar devam edecektir. Hakikaten bir petrol muntakasına tesadüf edilmiştir. Tabii bunun vüsati ve verimi hakkında lâzım gelen tetkikatı yapmak icab etmektedir. Esasen Bismil'e kadar (Henüz hat açılmamış olmakla beraber) trenle gittik. Oradan itibaren Raman dağına istikametine kadar, Erüh kasabasına kadar trenin geçmesi için lâzım gelen tertibat yapılmıştır. Başlıları konuşmuş ve rayları hazır. Yalnız köprülerinde noksanlık vardır. Onun üzerinde de Nafia Vekâletinin çalıştığı bölge hat inşaat müdürlüğünden öğrendim. Eğer bu muntakada büyük iktisadi bir petrol sahasına tesadüf edecek olursak, lâzım gelen sondajlar yapıldıktan sonra, bu hattın temdidini mümkün kılacak, esasen bu hat azami 35-40 kilometre kadar bir yer tutacaktır.»

Hasan Fehmi Ataç (Gümüşhane) evet, şimdiden hükümete salâhiyet verelim.

Başvekil Doktor Refik Saydam (Devamla), böyle bir şeyin ilâvesine lüzum görüyorsanız muvafık olur.

Başvekilin sonra kürsüye gelen Refik Şevket İnce (Manisa), Diyarbakır-Irak hattının bir noktasından itibaren İran'a gidecek olan hat güzergâhının değiştirilerek bu hattın Elazığ'dan itibaren temdidine müteâkir olan lâyihanın esbabı mucibesi üzerinde durarak 1937 de bu hatların inşası için kabul edilmiş olan kanun ile verilen 50 milyon liralık tahsisattan 15 milyon lirasının sarfedildikten sonra şimdiki hat güzergâhının yeniden tebdil edilmekte olduğunu işaret etmiştir.

Hatib, Diyarbakır'dan itibaren yüz küsur kilometrelik bir kısım inşaatı tamamlanırken ileri kısımlarda arazi menaatı, inşaat ve işletme masraflarının yüksekliği gibi hususlar yüzünden yol güzergâhının tebdil edilmiş olduğuna göre bunun daha önceden tetkik ve tesbit edilmesi lâzım geleceğini söyleyerek bunun neden yapılmamış olduğunu sormuş, aynı surette Aydın hattı üzerindeki Aziziye tünelinin inşası içinde de evvelceden esaslı bir tetkik girişilmiş olması yüzünden fuzulî sarfiyata sebebiyet verildiğini kaydedilmiştir.

Naci Demirağ (Sivas), bu sene sarfedildiği ileri sürülen 15 milyon liranın Diyarbakır-Irak hattına sarfedilmiş olduğunu söyleyerek demiştir ki: «Oraya sarfedilmiş olan 15 milyon liranın bir santimi dahi zayi olmamıştır. Belki biraz da askeri mülahazalar inzulim etmek üzere Diyarbakır'dan Kurşan'a hattı müşterek götürmek, oradan da birisi Irak'a diğeri de Van'a temdit etmek esası kabul edilmiştir.»

Naci Demirağ beyanatına devam ederek hattın Kurtalan'dan itibaren Tatvan'a kadar olan kısmının bilâhare esaslı istikşafı yapılırken esbabı mucibede kaydedilen mahzurlarla karşılandığını söylemiş ve demiştir ki: «Hakikaten istikşaf dedim. Evvelâ bu istikşaf yapılır ama oradaki hakiki meyiller ve nisif kuturları evvelden takdirli kabul olamaz. Kabul olsada diğer memleketlerde olduğu gibi bizde de vaktimiz müstacel olmasa her hangi bir hat üzerinde iki üç sene etüdler yapıp hakiki vaziyetleri tayin etmiş olsak o zaman hesap edilecek para daha hakikate yakın olarak takdir olunur. Hakikate yakın dedim, çünkü hiç bir zaman bir inşaat tamamlanmadık hakiki kıymetini tayin etmek mümkün değil.»

Hatib beyanatına devam ederek, Diyarbakır'dan itibaren hattın inşaatına başlanırken bazı sebepler ile tam olarak etüd ve aplikasyon yapılmamış olduğunu işaret etmiş Kurtalan'dan itibaren karşılanan güçlükler dolayısıyla güzergâhın tebdiline lüzum görüldüğünü ve ortada zayıf olan bir para olmadığı için İran hattının bu yeni istikamete yapılması tasvib olduğunu söylemiştir.

Aziziye tüneli üzerindeki mütealemlere de temas eden Abdürrahman Naci Demirağ bu tünelin tesisine başlanırken aynı sebeble tahmin edilmesi imkânı olmayan güçlüklerle karşılandığını ve bunun üzerine bir diğer

zaruret hasul olduğunu ilâve etmiş tir.

Razi Soyer «Urfa» da Abdürrahman Naci Demirağın ileri sürdüğü mütealemleri teyid eden izahat vermiş ve Aziziye tüneli tevsiî işine de temas ederek demiştir ki:

— Bu tünel 80 sene evvel yapılmış, o zamanın tarzı inşasına göre ikmal edilmiş dar maktalı karma karışık münhanlı, muhtelif münhanlı olarak yapılmış gayri mütecanis bir tüneldir. Bunun çürüklüğü malûm olmak la beraber orada varyant yapılmasını ve tünelin tahkim edilmesini icab ettiren sebeb daha ziyade büyük makinelerimizin geçebilmesi için tevsiî ameliyesi idi. Yani, tevsiî ameliyatı yapmak icab etti. Aynı zamanda tahkim edilmesi için de tertibat alındı. Tevsiî ameliyatı devam ederken bir taraftan da tahkimat ameliyesine başlandı. Fakat görüldü ki, bu ameliye tahmin edildiği gibi 500 bin lira ile olmaz, hatta 700 bin lirayı da aşacak. Bu anlaşılınca bu çürük tünelin tevsiî ve tahkimine çalışılmak üzere aynı para ile yanbaşında daha sağlam ve matlûb veçhile geniş bir tünelin yapılması muvafık olacağı kanaatine varıldı. Ve ona başlandı. Onun masrafı bir buçuk milyon lira değildir. Bunu kat'î olarak biliyorum. Fakat bir buçuk milyon liraya ne kadar yaklaştığını bilmiyorum. Bu paranın hepsi tünel masrafı değildir. Tünel büyük makinelerin geçmesine müsâid hale konulurken aynı zamanda güzergâhın ıslah edilmesi ihtiyacı da duyuldu.

Çünkü Aziziye tünelinin İzmir tarafı ucu ile Selçuk İstasyonuna yakın bir nokta arasındaki bir meyl binde 30 idi. Bugün bu miktar azaltılmıştır. Arazi fevkalâde dik ve sert olduğu için bir trenle çekilen hamuleyi orada iki üç parçaya ayırıyorlar. Evvelâ bir kısmını, sonra kalan kısmını çıkarıyorlar. İşletme masrafı da bu yüzden fevkalâde yüksektir. Bu hattın ıslahına başlanarak, kenarlar daha fazla para sarfederek bir varyant yapalım dediler. Evvelce arzettiğim binde 30 ile 31 meyl münhanlılar böylece binde 23 e indirildi. Devlet bu yüzden işletme masraflarından hiç deşilse yarı yarıya kazanmış oldu. Ayrıca 7 kilometrelik de hat yapıldı. Yakında Aydın hattı yeni, meyilleri mütedil, muntazam ve geniş bir kısımdan geçmeğe başlayacaktır. Maruzatım bundan ibarettir.

Müteakiben kürsüye gelen Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy verilen izahatten vaziyetin oldukça tavazzuh ettiğini kaydederek Diyarbakır'dan itibaren hattın inşasına başlanırken Vekâlet'in muayyen bir noktaya kadar müşterek bir kısım olarak ve ekseriyetle Diele nehri vadisini takip eden kısmın güzergâhını tesbit etmiş bulunduğunu söylemiş ve demiştir ki:

— İleride yapılacak kat'î istikşaf neticesinde eğer güzergâhın bir noktasında İran istikametine de gidilmek zımkin olursa o vakti müşterek kısımdan istifade edilecektir, denilmiştir. Ve o vakti teklif edilmiş olan kanunla ancak bir avans mahiyetinde olmak üzere 50 milyon lıra istenilmiştir. Vekâlet buna istinaden işe başlamış ve işe başladık, tan sonra da kat'î etüdler ve istikşaf yapılmıştır. Binaenaleyh evvelce teklif edilmiş olan kanunun esbabı mucibeleri bu günkü teklif ettiğimiz kanunun esbabı mucibesi arasında hiç bir fark yoktur.

Nafia Vekili sözlerine devam ederek, Aziziye tüneli tevsiî işine ilâz etmiş ve bu tünelden Mayıs içinde seyrifere başlanacağını bildirerek Hasan Fehmi Ataç tarafında yapılmış olan teklifi tasvib etmiştir.

Meclis bu izahatten sonra lâyihayı yapılan teklif dairesinde kabul etmiş ve örfî idare kanun lâyihasının ve bir idare teşkilâtında vazife alanlara tazminat verilmesine aid kanun lâyihasının altıncı maddesini tayıyederken birinci müzakeresini bitirmiş tir.

Meclis Çarşamba günü toplanacaktır.

Holandada tevkiyat devam ediyor

Amsterdam 6 (A.A.) — Yabancı devletlerle temas halinde bulduklarından şüphe edilen mehafilde tevkiyat devam ediyor.

Tevkiyat edilen 21 kişi meydanında, Nazi mebusu Rost van Tonnigenden başka, mahallî Nazi şefleri ve komünist partisinin muhtemelen adamları vardır.

Amsterdam 6 (A.A.) — Millî müdafaa nazırı, örfî idare dolayısıyla, Amsterdam, Lâhaye ve Rotterdam garnizonu kumandanlarını askerî komiserliğe tayin etmiştir.

Ankaradan Erzuruma

Yazan: Ercüment Ekrem

Üstad Ercüment Ekrem Taha, son günlerde memleket içinde bir seyahat yapmış, Ankaradan Erzuruma gidip gelmiştir. Bu güzel yurd köşesini üstadın bugünden itibaren neşrine başladığımız kıymetli yazılarla daha yakından tanıyacak ve daha çok sevecektiz. İlk yazı bugün 7 ncı sayfamızdadır.

Almanlar Majinoya şiddetli baskınlar yapıyorlar

Paris, 6 (A.A.) — Salâhiyetler askerî mahfellerde beyan edildiğine göre Almanlar üç gündü beri garb cephesinde aynı noktaya birbirini müteakib baskınlar yapıyorlar. Bu baskınların tekerürüne hususî bir mana atfedilmemektedir. Bu baskınlardan evvel topçu şiddetli bir bombardıman yapılmaktadır. Dün Alman kolları refakat ateşi hımayesinde ilerlemişlerdir. Bu sabah başhayan hareketin neticesi hakkında salâhiyetler mahfellerde tafsilât mevcut değildir. Harakâtın şiddetine rağmen Fransızların zayıfları ve yaralıları da beraber götürdükleri için Almanların zayıflarının miktarı malûm değildir. Hava faaliyeti mahdud olmuştur. Birkaç Fransız tayyaresi hatların üzerinde keşif uçuları yapmıştır. Fransanın şark muntakası üzerinde de derinliğine bir Alman keşif uçuşu yapılmıştır.

“Yunanistanın karşılaşacağı her tehlikeyi Türkiye için de tehlike addetmekteyiz,”

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Türk ordusu bulunmaktadır. Bu ordu bugünkü Avrupanın en iyi ordularından biridir.

Bay Saracoğlunun bana verdiği beyanatı aynen şudur:

«Ellen - Türk dostluğu, sabit bir hakikat ve iki dost memleketin harici siyasetlerine istikamet veren bir esas haline gelmiştir. Her iki millet te, bu ideal neticesi, magazin acı tecrübelerinden almakta oldukları ibret dersine borçludurlar.

Türk ve Yunan milletleri birbirine düşman ve alakasız oldukları devirlerde daima zarar görmüşlerdir. Halbuki müstacel bir dostluk daima faydalı olmuştur.

İşte bu nokta müstakbel münasebetlerimiz için emin ve en sağlam teminatı olduğu gibi, bunun inkişafına çalışmamıza da bizi icbar etmektedir.

Türk'ler yalnız iyi gün dostu değildiler. Dostlarımıza kara günlerinde de yardım ettimize, bütün tarihimize şahiddir. Yunanistana karşı olan dostluğumuz da derin, emin ve verimli bir sevgidir.

Kara gün görmememizi temenni ederim, lâkin arzumuz hilâfına olarak böyle bir günle karşılaşacak olursak, Türk milletiyle Türk ordusu, Yunan milletinin yanı başında mevki olacaktır. Çünkü Yunanistanın başına gelecek her tehlikeyi Türkiye için de tehlike addetmekteyiz.

Yunanlı dostlarımızı bunu bilirlerse de, siz bir daha tekrarlayınız. Bugün misafir olarak bulduğunuz, Türkiye semasının altında, bu sözleri bir aksisada gibi işittiginizi okurlarınıza anlatınız.»

★

B. Saracoğlundan sonra Başvekil B. Saydam tarafından kabul edilmiş. Müşârinileyh bana aynen şunları söyledi:

«Ellen - Türk dostluğunun kökleri tarihte ve iki milletin hismîliğindedir.

Yavaş yavaş inkişaf etmiş ve iktisadî etki karşılıklı samimiyet ve itimad sayesinde, bugün bu iki millet birbirlerini bir tek ailenin efradı addetmektedir.

Bu suretle birleşmiş olan iki millet, birbirlerinin gerek sevinç, gerekse mateminde, içten gelen bir duygu ile iştirak etmektedir.

Bundan bir müddet evvel, zelzele felâketine maruz kaldığımız zaman, Yunan hükümet ve milletinin gösterdiği asil jesti mütehasis olarak hatırlarım. Bu karşılıklı muamelesi bizde minnettarlık hisleri uyandırırken, bütün dünyaya da bir ders olmuştur.

Tarih ve tabiat tarafından yanyana konuşulmuş bulunan bu iki milletin müşterek mukadderatının hislerinize uygun tarzda inkişafını temenni ederim.»

Ayvalıkta zelzele

Ayvalık, 6 (A.A.) — Dün burada biri 35 geçe birbirini takiben üç saniye devam eden iki zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Telgrafla da adli tebligat yapılması kararlaştırıldı

Bu usul bilhassa müstacel adliye işlerinde tatbik edilecek

Bütün medenî memleketlerde olduğu gibi, bizde de adli tebligatın eski iptidai şekillerden kurtularak, posta idaresine devredilmesi, adliye işlerimizde büyük sürat ve kolaylık temin etmiştir. Alâkadarlar, bugüne kadar alınan neticelerin, eskiye nisbetle çok daha müsnet olduğunu beyan etmektedirler. Yeni şekil, bilhassa davaların yürütmesinde sürat ve intizam temin etmiştir.

Gerek muhabere, gerekse adli tebligat işlerinin tam intizam dahilinde yapılması için, İstanbul posta telgraf idaresi, haftada en az iki defa olmak üzere, köy postaları teşkil etmiştir. Bu sayede, en uzak köylere kadar en kısa zamanda adli tebligat yapılabilmektedir.

Alman bu müsnet neticeler üzerine, adli tebligatta yeni birer adım sayılabilecek bazı kararlar verilmiş, bu arada, telgrafla da tebligat yapılması kararlaştırılmıştır.

Telgrafla tebligat usulünün, bilhassa müstacel adliye işlerinde büyük fayda temin edeceği anlaşılmıştır. Bu hususta icab eden tetkiklere başlanılmıştır. Telgrafla tebligatın yapılması, adliye ve posta tarihimizde yeni bir merhale teşkil edecektir.

Bugüne kadar alınan rakamlara göre, yalnız İstanbul vilâyeti dahilinde senevi 300 bin tebligat yapılmaktadır.

Güreşçilerimiz Mısırdaki müsabakada altı galibiyet kazandılar

Kahire, 6 (A.A.) — İstanbul güreş ekibi ile İskenderiye temsil takımı arasında yapılan güreşlerde Kandemir, Hüseyin ve Yaşar sayı hesabı ile, Yusuf ve Adnan tuşla galib gelmişlerdir. Mustafa berabere kalmış. Çoban Mehmed sayı hesabı ile Yunanlı Lapakisi mağlûb etmiştir.

Maçlarda büyük bir seyirci kütlesi bulunmuş ve güreşçilerimizi candan alkışlamışlardır.

Bükreşte müdafaa tecrübeleri

Bükreş, 6 (A.A.) — Yarınki Salı günü Bükreşte, mühim müdafaa tecrübeleri yapılacaktır. Bu tecrübelerden maksad, halkı, hava tehlikesi vukuunda alınacak tedbirlere alıştırmaktır.

İngiltere - Sovyet ticaret anlaşması üzerinde tetkikler yapılıyor

Londra 6 (A.A.) — Reuter'in diplomatik muharririnin bildirdiğine göre, bir Sovyet - İngiliz ticaret muahedesi'nin akdi hakkında, bir Sovyet cevabı, hâlen muhtelif İngiliz neşriyatları tarafından tetkik olunmaktadır. Sovyet tekliflerinin İngiliz hükümeti tarafından reddedildiği hakkındaki haberler, asılsızdır. Hükümet, bu mesele hakkında henüz hiç bir karar almış değildir.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Orta Norveçin tahliyesinden sonra

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Orta Norveçte muvaffakiyetsizliğe uğrayan müttefik kuvvetlerin geri çekilmelerinin husule getirdiği gayrimüsaid tesire bakanlar müttetikler için bu muntaka da dahi davanın nihayet bulmuş olduğunu sanırlarsa hata ederler. Bizat İngiliz gazetelerinin neşriyatı ile de sabit oluyor ki, işgal altında bulunan Arzalı Norveç topraklarına asker çıkarmak son derece müşkül şartlar içinde vukubulmuştur. Bir defa, burada Almanlar, hava hakimiyetini, hava meydanlarını işgal etmiş olmakla, evvelden temin etmiş bulunuyorlardı. Sonra, karaya çıkarılan kuvvetlerin yayılıp icab eden hareket serbestisini iktisad etmeleri, bu arzalı toprakların mahreç noktaları Alman kuvvetlerinin elinde bulunduğu için, mümkün olmadı. Bu vaziyette harbe devam etmek, mutlak bir mağlûbiyeti aramak demektir. Bu kuvvetler, bundan dolayı geri alındı. Hedefi bütün bir cihan davası olan bir harbe bu gibi muvaffakiyetsizliklerin kaydolunması olagan şeylerdendir. İngiliz başvekilinin İngiliz parlamentosunda bütün dünya efkârını, karşı çekimden ortaya vurduğu bu hakikat de gösterir ki müttefik devletlerin idarecileri ve mes'ul erkânı, milletlerin bütün kaynaklarını bir araya getirilerek topyekün icra edilen bugünkü mücadeleyi, böyle anlayıp, tedbirlerini ona göre alıyor ve adimlerini bu esasa uyarak atıyorlar. Norveçteki Alman kuvvetlerine karşı bir hareket üssü olarak ele geçirilmek için çalışılan Trondheim ve havalsinden ayrışık, filvaki askerî bakımdan bir muvaffakiyetsizlik, Fakat devam etmekte olan büyük muharebenin de safhalarından biridir. Bu hâdisle ilgili bir safha kapanmıştır. Diğerleri de açılmakta ve devam etmektedir. Nitekim cenubi Avrupa kıyılarında bazı depresmeler olduğunu sezen müttefiklerin, Akdenize derhal kuvvetli bir filo yollamaları, her sahada ihtimale karşı koymak azminde bulduklarını gösterir. Maamafih, bu mülahazaları serderken insan karşı tarafın kuvvet ve muvaffakiyetini küçük görecektir kadar gâfilet düşmemelidir. Şimdiye kadar cereyan eden muharebenin şekli, Almanyanın müdafaa etmek istediği dava için iyice hazırlanmış olduğunu ve bu uğurdaki kararlarını tereddütsüz olarak icra eylediğini isbat etmiştir. Fakat, bu gibi mücadelelerin şimdiye kadar cereyan eden tarihteki mümasillerine bakarak deniz yolunu elinde tutanların nihayet maksûd olablen talihî dahi yenmiş olduklarını gözönüne getirerek, gayri müsâid bazı tecellilerden mutlak bir fena netice hükümünü çıkarmamamız lâzım gelir. Bu sebebledir ki orta Norveçten müttefik kuvvetlerin çekilmemesine rağmen müttefikler için bu muntakada dahi davanın nihayet bulmuş olduğunu sanmak hatadır, diyoruz. Çünkü mücadele orada da cereyan etmekte devam ederken yavaş yavaş siktet merkezini cenuba nakle ediyor. Tehlike Akdenize ve Balkanlara kalıyor. Galiba, bir Fransız gazetesinin dediği gibi, bir kaç haftaya kalmıyacak, İsviçre, İspanya, Portekiz, Finlandiya müstesna, bütün Avrupa harbe karışacaktır. Mücadele'nin atisi de, ancak o zaman taraflar teşekkül edip sevküleyiş vaziyetler tutulduğu zaman kendisini gösterecektir. Ondan evvel verilmeğe istenecek her hüküm yersiz ve zamansızdır.

Selim Ragıp Emeç

Resmî nakil vasıtaları kanun projesi

Ankara, 6 (Hususî) — Resmî nakil vasıtaları hakkındaki kanun projesini Bütçe Encümeni umumî heyete sevk etmiştir.

Selim Ragıp Emeç

2 diplomat

Geçen Büyük Harbi idare edenlerden biri olan (Loyd Corc) çiçek dikmek, meyva yetiştirmekte meşgul olduğu ciftliğinden dünya hâdiselerini takip ediyor. Son hâdiseler eski harb ve sulh kurdunu heyecana getirdi ve bir İngiliz mecmuasına yazdığı makale ile ateşler püskürdü.

Loyd Corca göre İngiltere ağır hareket etmektedir. Harbi kazanmak için hâdiselerin peşinde gitmek değil hâdiseleri yaratmak lazımdır. İlk hamce avantajını düşmana kaptırmamak muvaffakiyetin birinci şartıdır. Vaktile Napolyonun koyduğu harb plânı da bu idi. Düşmanı ummadığı yerden basturmak, beklemediği anda karşısına çıkmak, şaşırtmak ve bozmak. Mısır ve Moskova seferleri müstesna olmak üzere Napolyon orduları başında geçen hayatında hep bu plânı muvaffak olmuştur. Son Waterloo bozgununa kadar Napolyonu topçu zabıtlığından imparatorluğa çıkaran tılsım budur.

Fakat İngilterenin teenni ve temkin kelimeleriyle ifade edilen asırlık politikası Napolyonun bu atılan, enerjik plânını bozduğu malumdur.

Şimdi Loyd Corc bugünkü İngiliz idamdarlarını böyle atılan siyaset takip etmemekle itham ediyor. Halbuki geçen Büyük Harbde kendisi Başvekil iken İngiliz harb politikası gene kâri kadim teenni ve temkin sistemi ile yürümüşü. İngilterenin an'ane haline gelmiş harb politikası budur. Düşmanı oradan oraya koşturmak, kuvvetini israf ettirmek, enerjisini kurmak ve tüketmek.

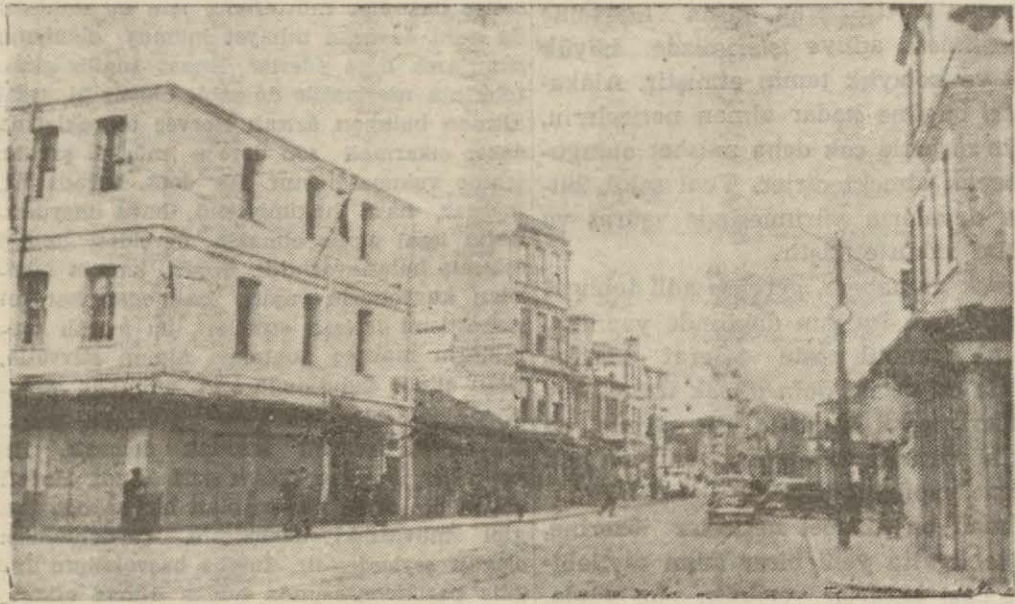
Daha Polonya harbi başlangıcında İngiltere ve Fransa müştereken Almanyaya harb ilân ettikleri zaman Pariste toplanan yüksek harb meclisinin kararı da bu olduğu hatırlardır. Acaba ihtiyar fakat iş başında emadığı için asabi ve titiz Loyd Corcun bu ithamları aynı yaşta fakat iş başında olduğu için temkinli ve müdebbir Çemberlayn'ın politikasının değiştirebilecek mi?

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Beşiktaşın imar plânı hazırlandı

Projenin tatbikına kadar Barbaros türbesinin etrafı duvarla çevrilecek ve önünde bir merasim yeri yapılacak

İstimlak edilecek saha

Şehircilik mütehasşısı Prost, Beşiktaş ve civarı için esash bir plân vücade getirmektedir. Bu plâna göre Barbaros türbesinden itibaren Dolmabahçe istikametine heykel müzesine kadar imtidad eden sıra dükkân'ar, kösedeki tarihî hamam ve şimdiki Beşiktaş emniyet âmirliği binası yıkılacaktır. Beşiktaş camisinin tamamen meydana çıkması, Dolmabahçe istikametinden gelenlerin camii kolaylıkla görebilmeleri için bu sıradaki dükkân ve mağazalarla, Beşiktaş tramvay deposu tarafındaki sıra dükkân ve evlerin yıkılması kararlaştırılmıştır. Her iki taraftaki binalar yıkıldıktan sonra Beşiktaş tramvay caddesi yirmi beş metre genişliğinde bir yol olacaktır.

Belediye Barbaros türbesine civarına büyük ehemmiyet atfetmektedir. Türbe ile deniz arasındaki geniş bir rihtım ya-

pılacak, tramvay caddesile rihtım arası park haline konacaktır. Şimdiki Beşiktaş iskelesi yolunun bir tarafında Barbaros türbesi binası, bir tarafında tarihî kadir-gaların bulunacağı bahriye müzesi binası bulunacaktır.

Şirketihayriye iskelesi caddesi parkın dahil yolların meyana sokulacak, iskele Yıldızdan gelen ve tramvay caddesile birleşen yolun tam karşısına alınacaktır. Yeni iskele caddesi, Yıldız caddesinin karşısında tramvay yolu ile iltisak yapacaktır.

Büyük projenin tatbikına geçilince kadar Barbaros türbesini muhafaza etmek için etrafı duvarla çevrilecek, harimindeki mezarlar tanzim edilecek, bir araya alınacak. Türbenin önüne, senei devriyelerde toplanmak için merasim yeri yapılacaktır.

Yabancı okulların imtihan günleri tesbit edildi

Şehrimizdeki orta dereceli ekalliyet ve yabancı okullar müdürleri dün öğleden evvel ve öğleden sonra Maarif Müdürlüğünde toplanarak imtihan meselelerini görüşmüşlerdir.

Bu toplantılarda, yabancı okulların ders kesimi, imtihan, tatil, talebe kayıdı ve 940-941 ders yılı başlangıç günleri tesbit olunmuştur. Buna göre, orta dereceli İtalyan mekteplerinde dersler 20 Mayısta kesilecek, 3 Haziranda imtihanlara başlanacak, 15 Haziranda da imtihanlar bitirilecektir.

Yeni talebe kayıdı kabulüne 10 Eylülde başlanacak, 15 Eylülde bu okullar açılacaktır.

Amerikan mekteplerinde 26 Mayısta dersler kesilecek, 23 Mayısta imtihanlara başlanacak, 13 Haziranda imtihanlar bitirilecek ve 17 Eylülde mektepler açılacaktır.

Fransız mekteplerinde de dersler 30 Mayısta kesilecek, imtihanlar 10 Haziranda başlayarak 22 Hazirana kadar devam edecek ve 16 Eylülde tedrisata başlanacaktır.

Ekalliyet okulları müdürleri de ders kesimi ve imtihan ve ders yılı başlangıç günlerini aralarında tesbit ederek Maarif Müdürlüğüne bildireceklerdir.

Ekalliyet ve yabancı orta okulların sınıf talepleri kendi okullarında devre imtihanlarını verdikten sonra arzu ettikleri takdirde resmi okullarda devlet orta okul imtihanına girebileceklerdir.

İlk dereceli ekalliyet ve yabancı okulların ders kesimi ve imtihan günleri vilâyet tedrisat meclisince tayin olunacaktır.

Resmî orta okul ve lise müdürleri de bugünden itibaren grup grup Maarif Müdürlüğünde toplanarak imtihan komisyonlarının tesbiti işi üzerinde meşgul olacaklardır.

Eyübdâ numarataj tecrübesi yapıldı

Dün sabah Eyüb kazası dahilinde numarataj tecrübesi yapılmıştır. Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü şube müdürleri, vilâyet nüfus müdürü bu tecrübede hazır bulunmuştur. Çünkü tecrübe esnasında bir nahiyede ne kadar zaman zarfında numarataj kontrolü yapılabileceği anlaşılmıştır.

Saat on altıda vilâyette Vali Muavini Halil Pepeyinin riyaseti altında, Başvekâlet İstatistik Umum Müdürü. Celâl, İstatistik Umum Müdürlüğü şube müdürleri, vilâyet mektubcusu Osman, harita şubesi müdürü Galib, Muamelât Müdürlüğü Zühtü Çubukçuoğlu, Bakırköy kaymakamı Gafurun iştiraki ile yapılan toplantıda Bakırköyünde yapılan tecrübe sayımı neticesi tetkik edilmiştir.

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürü Celâl bu sabah Bursaya gidecek, Bursa vilâyetinin numarataj işlerini tetkik ettikten sonra tekrar şehrimize dönecektir.

Hayvanları Koruma Cemiyeti senelik toplantısını yaptı

Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti aylık içtimasını yapmıştır. Bu içtimada okunan rapora göre Nisan ayı zarfında cemiyet 816 hayvanı işe etmiştir. Cemiyetin müfettişleri tarafından muhtelif yerlerde yapılan gözlemlerde 46 hayvanın yükü haddinden fazla bulunarak boğaltılmış ve iki hayvan sahibi aleyhinde de ceza zaptı tutturulmuştur. Nisan ayı esasında belediye tarafından toplanan 384 hayvan fenni şekilde imha edilmiş ve 160 hayvan da sahibininin talebi üzerine uyutulmuştur. Aynı müddette 74 hayvan ayakta ve 8 hayvan da hastanede tedavi olunmuştur.

Gazhane yokuşundan hayvanlarına fazla yük yükliyerek azab çektiğerlerin bu işden men'i için Beyoğlu kaymakamıhınca verilen oraya bir memur ikamesi hakkındaki karar şayanı şükran görülmüştür.

Denizyolları Umum Müdürü havuzlarda tetkikat yaptı

Denizyolları Umum Müdürü İbrahim Kemal Baybora dün havuzlara gitmiş ve saat 2 ye kadar tetkiklerde bulunmuştur.

Mahkemelerde

Suriyeli koyun tüccarı bir sene hapse mahkûm edildi

Bristol otelinde bir tüccarın 752 lirasını çalan tüccar bir sene de emniyeti umumiye nezareti altında tutulacak

Hüseyin Heydi isminde Suriyeli bir koyun tüccarı bir müddet evvel Beyoğlunda Bristol otelinde diğer bir tüccarın 752 lira parasını çalmış, zabıtaca yakalanarak adliyyeye verilmişti.

Hüseyin Heydinin duruşmasına Asliye 8 inci ceza mahkemesinde dün bakılarak, dava neticelendirilmiştir. Müddeiumumilikçe yapılan tahkikata nazaran, hâdisenin mahiyeti şudur

Geçen Şubat ayı içerisinde İstanbul gelen suçlu, Bristol oteline giderek 34 numaralı odayı kiralamıştır. Aynı kat üzerinde 39 numaralı odayı da Mahmud Tarhan isminde İzmirli bir koyun tüccarı işgal etmektedir. Hüseyin Heydi, Şubatın 27 nci gecesi herkes uyuduktan sonra yatak odasından çıkmış ve Mahmud Tarhanın yüz numaraya gitmek üzere odasını terkettiği bir sırada, içeri girerek ceketinin iç cebinden 752 lira parasını çalmıştır. Suçlu ertesi günü hâdisi meydana çıkmadan otelden ayrılmış ve Bahçekapıda Serkis adında bir tüccara giderek, 188 lira mukabilinde 10 adet Reşadiye altını almıştır. Bundan sonra çarşı içinde kuyumcu Armanaka müracaatla, 20,5 lira kıymetinde bir altın yüzük satın almış, bilâhare Galataya dönmüştür. Suçlu, burada Halil İbrahim isminde bir kundura, ciya ayakkabılarının ökeçerini söktürerek, altınları toplularına saklatmış; bu işin farkına varan bir çoğunun zabıtaya ihbarı üzerine, yakayı ele vermiştir.

Kendisi, dün Asliye 8 inci ceza darcımanı vasıtasile yapılan sorgusunda suçunu tamamen inkâr ederek:

— Ben ticaret yapmak maksadile İstanbul gelmişim. Koyun satın alacaktım. Fakat, burada aradığım adamı bulamadığım için, ertesi günü geri dönmeye karar verdim. Ben, memleketimde 20 bin lira'lık bir adamım. Nasıl olur da, böyle işler yapabilirim? demmiştir.

Mahkemece, şahid sıfatile dinlenen zabıta memurları ise, Hüseyin Heydinin polis tahkikati sırasında suçunu ıkrar ettiğini söylemişlerdir.

Müddeiumumi, mütaleasını serdederek, ceza kanununun 492 inci ve 522 nci maddelerine göre, maznuna ceza verilmesini istemiştir.

Mahkeme, müzakereye çekilmiş ve neticede suçlu sabit bularak, Hüseyin Heydiyi 1 sene müddetle hapse, 1 sene de emniyeti umumiye cezasına mahkûm etmiştir.

Sahte aspirin yapanlar adliyyeye teslim edildiler

Aspirin namı altında mahiyetleri gayri malûm bir takım maddelerin taklid tüp ve kase zarflar halinde piyasaya bazı açık gözler tarafından külliyetli miktarda sürüldüğünü ve zabitanın da bu hâdisenin tahkikati için çok yakından meşgul bulunduğunu yazmıştı.

Dün bir müddettenberi devam eden bu hâdisenin tahkikati Emniyet Müdürlüğü tarafından tamamen ikmal olunmuş, bütün suç unsurları delillerle beraber toplanarak suçlular adliyyeye teslim edilmişlerdir.

Zabıtaadaki ıkrar ve itirafına göre hâdisenin suçluları bu'unan eczacı Vanyak, matbaacı David ve kutucu David bu terkihi meçhul aspirinlerden piyasaya mühim miktarda taklid madde sürmüşlerdir.

Diğer taraftan sahte kase ve tüp kilçe, leri imal eden matbaacı David de bu şekilde yüz binden fazla kase ve tüp etiket tabettiğini söylemiştir.

Müsadere olunan bu matbaa klişeleri de cürüm delileri arasındadır.

Hâdisenin adli tahkikatını müddeiumumi Reşad Saka idare etmektedir.

Ticaret işleri:

Altın 1935 kuruşu buldu

Birkaç gündenberi yükselmeye başlayan altın fiyatları dün 1935 kuruşu bulmuştur. Altın mamulâtta kullanılan 24 ayar külçe altının bir gramı da 243 kuruştan muamele görülmüştür.

Altın fiyatlarının artması üzerine evvelce daha ucuza aldıkları altın mamulâtı satanlar da fazlalasmıştır.

Kâğıd ithalatı birliği kurulacak

Dün kâğıd ithalatçıları Ömerâbid hanın'daki birlikler merkezinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda memleketin kâğıd ithalatını tanzim için kâğıd ithalatçıların da bir birlik halinde toplanmaları etrafında görüşülmüştür.

200 ton susam satıldı

İzmirden 100 bin kiloluk bir susam partisi satılmıştır. Bu satış 16,5 kuruştan yapılmıştır.

Antalyadan da aynı miktarda ve 17 kuruştan susam satılmıştır.

İhracatçılar tarafından alınan bu malların Romanya için olduğu tahmin edilmektedir.

Dün ihracat faaliyeti az oldu

Dün şehrimizde mühim ihracat faaliyeti olmamıştır. İhracatçılar siyasi hâdiselerin inkişafına intizaren yeni taahhüdlere girişmemektedirler.

Limanımızda bulunan İtalyan balıkçı gemileri piyasadan balık almakta devam etmektedir. Dün 30 bin çift torik İtalya için 4 bin çift de Yunanistan için satılmıştır.

Vapurdan denize düşen bir kadın kurtarıldı

Fatihte Bileyciler sokağında 15 sayılı evde oturan Gevher adında bir kadın dün Şirketihayriyenin 34 sayılı vapurle köprüye girenken, Tophane açıklarında denize düşmüştür.

Kazayı müteakib vapur derhal durmuş ve vapurun vesaitile kazazede denizden çıkarılmıştır.

Askerlik işleri:

İhtiyat eratın yoklama günleri

Fatih Askerlik Şubesinde:

1 — Her sene mutad olan İhtiyat yoklamasına devam edilmektedir.

2 — Yoklamalar gene doğum doğum yapılabilecek ve her mükellef bizzat yoklamasını kendisi yapacaktır.

3 — Yoklama Cumartesi hariç olmak üzere haftanın her günü saat 9 dan 12 ye kadar devam edecektir.

4 — Öğleden sonra şube kendi işleriyle meşgul olacağından hiçbir suretle müracaat kabul edilemez.

5 — Şubede izdihama meydan vermemeğe ve mükellefleri uzun müddet işlerinden alıkoymamak için vukubulacak müracaatlar gazetelerdeki ilâna göre yapılabileceğinden her mükellef doğum ilânını not etmelidir.

6 — İlan olunan doğumlarından başkası, nın müracaatı kabul edilemeyecektir.

7 — Bu yıl askerlik çağına giren 336 doğumların ilk yoklaması Haziran 940 suna kadar devam edecektir. Bu doğumların yoklamaları için yalnız haftanın (Cuma) günleri öğleden sonra şubeye müracaat ederek yoklamalarını yapacaktır.

Tarih	Gün	Yoklama	Not
13 Mayıs	940 Pazartesi		
14	» Salı		321
15	» Çarşamba		
16	» Perşembe		
17	» Cuma		
20	» Pazartesi		322
21	» Salı		
22	» Çarşamba		
23	» Perşembe		323
24	» Cuma		
27	» Pazartesi		
28	» Salı		324
29	» Çarşamba		
30	» Perşembe		

Yeni Sabah refikimiz

Yeni Sabah refikimiz iki yaşını idrâk etmiştir. Refikimizi tebrik eder, neşir hayatında daimi muvaffakiyetini dileriz.

Kurna köyündeki infilâkın kaza eseri olduğu anlaşıldı

Kartala bağlı Kurna köyünde altı kişinin ölümü, hafif ve ağır olmak üzere de on beş kişinin yaralanması neticelenen feci kazanın tafsilatını dün vermiş ve hâdisede herhangi bir kasdın mevcut olmadığını da tebarüz ettirmişti.

Alâkadarların son vardıkları neticele göre, infilâkın facia kurbanlarından 9 yaşlarında Hasan oğlu Sabahattinin o gece eline geçirdiği bir bomba ile oynamasından husule geldiği kat'i surette taayyün etmiştir.

Kaza esnasında vücudlerinin muhtelif yerlerinden yara alan ve tedavi edilmek üzere halen Haydarpaşa hastanesinde bulunan on bir kişinin sıhhi vaziyetleri düzelmektedir.

Kültür işleri:

İstanbul Öğretmenleri Yardım Cemiyetinin kongresi

İstanbul Öğretmenleri Yardım Cemiyetinin Cemiyetimizin yıllık kongresi 11 Mayıs 1940 Cumartesi günü saat 14,30 da Üniversite konferans salonunda yapılabileceğinden arkadaşların bulunmaları rica olunur.

Köy enstitüleri muallim ve memur kadrosu hazırlandı

Maarif Vekâleti yeni teşkil olunan köy enstitüleri muallim ve memurlarına aid bir kadro hazırlanmıştır.

Bu kadroya göre 16 aded 90 lira, 20 aded 80 lira, 25 aded 70 lira, 30 aded 60 lira, 45 aded 50 lira, 76 aded 40 lira, 63 aded 35 lira, 61 aded 30 lira, 111 aded 25 lira, 88 aded 20 lira, 40 aded 15 lira maaşlı muallim ve 14 aded 25 lira, 24 aded 20 lira maaşlı olmak üzere 613 muallim ve memur bulunacaktır. Yalnız bu kadrodaki muallimlik ve memuriyetlerden 320 si şimdilik mevkuftutuluca, kimse tayin olunmayacaktır.

1939 ve 1940 mali yıllarında köy enstitülerinde çalıştırılacak ücretli müstahdemler kadrosu da İcra Vekilleri tarafından tesbit olunacaktır.

Satılık Motör

12 kişilik, 7 mil yolu var. Benzinle işler 400 lira. Müracaat. Telefon 40610

Zelzele mıntakasında yapılacak Karol köyü için bir mütehasşıs geldi

Romanya kralı Majeste Karol adına Erzincan zelzele mıntakasında yapılacak olan (Karol) köyü hakkında tetkiklerde ve hükümetimizle temaslarda bulunmak üzere M. Kantmir adlı bir Rumen mütehasşısı memleketimize gönderilmiştir. M. Kantmir birkaç gün evvel şehrimize gelerek Ankara'ya gitmiş ve hükümet erkânile temaslara başlamıştır. Rumen mütehasşısı tetkik ve temaslarmı bitirdikten sonra Romanyaya dönecek ve Karol köyü için Romanyadan mühendis, mimar ve malzeme gönderilerek derhal inşaata başlanacaktır.

Karol köyü 500 evden mürekkep olacak, her türlü modern tertibat ve tesisatı havi bulunacaktır.

Deniz işleri:

Armatörler Ankara'ya bir heyet gönderdiler

Etibanka aid kömürlerin nakli için armatörler birliği, Etibank arasında konuşmalar olmaktadır. Kömürlerin muntazaman nakli için Etibank hem sosyete şilepin vapurlarından ve hem de armatörler birliğine dahil armatörlerin şileplerinden istifade edeceklerdir. Hâlen Denizyollarına devir muamelesi devam eden sosyete şilepin vapurlarile birlik vapurları bu işi muntazaman görecektir.

Münakalat Vekâletile temaslarda bulunmak üzere dün akşam Ankara'ya giden armatörler birliği heyeti bu mesele hakkında da Vekâletle temaslarda bulunacaktır.

Birlik reisi Rıza Sadıkoğlu, Muzaffer Pehlivan, Hüseyin Tarih, Ali Sohtorik ve Mustafa Osmandan müteşekkil heyet Vekâletle temaslarda bulunarak bilhassa kömür nakliye işlerinin birlik tarafından sevk ve idare meselesini temin edeceklerdir. Vekâletin müzaheretinden sonra kömür nakli işleri birlik tarafından çok muntazam bir şekilde görüleceğine kanaat vardır.

Sosyete şilepin devir muamelesine başlandı

Sosyete şilepin Denizyolları İdaresine devir muamelesine başlanmıştır. Devir muamelesinin Mayıs sonlarında bitirilmesine çalışılmaktadır. Bu yakınlarda bir toplantı yapılacak olan Sosyete Şilep idare heyeti tasfiye işlerini sona erdirecektir.

Devir muamelesinden sonra Sosyete Şilepin Krom, Demir, Bakır ismindeki üç gemisi Denizyolları İdaresine geçecektir.

Avrupanın garbinde ve şimalindeki muharebelere toplu bir bakış

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Almanlar Osloya asker çıkarırlarken

Şimdiki halde yalnız Avrupanın garbında ve şimalinde harb bil fiil mevcuttur. Fakat buralarda da büyük muharib devletler şiddetli ölüm, dirim harblerine girmiş değildiler.

Biliyoruz ki, Alman orduları geçen sene Eylül ayının bidayetinde Polonyaya yürürken Lehistanın müttefikleri, İngiltere ve Fransa, Almanyaya harb ilân etmişlerdi; fakat Almanyanın garbda Fransız hududuna karşı inşa ettiği ve sonra Şimal denizine kadar uzattığı müstahkem sed Fransız ve İngiliz ordularının Almanyaya girerek taarruz etmelerine mâni olmuştu.

Alman orduları Lehistan işini üç hafta gibi pek az bir zamanda bitirip serbest kalınca da, Fransızların Majino hattı onları Fransaya taarruzdan menetti. İşte o zamanlardanberi, garb cephesinde vaziyet hep öyle, yani iki taraf ordularının müstahkem mevziler gerisinde karşılıklı beklemelerinden ibaret kaldı.

Filvaki, her iki taraf hatlarının ilerilerinde dolaşan keşif kolları arasında müsademe ediyorlar; bazı kere bu kollar hafif toplarla takviye olunarak hasmın müferid kalmış ileri karakol postalarına baskın veriyorlar; hattâ, nadir olarak, müs. tahkem hatların sahra ve orta ağır topları ahengi tamamlamak için konsere karşıyorlar; fakat, hepsi bu kadardır. Elhasıl garb cephesinde harb var amma muharebe yoktur; ve bu da - az değil - 8 aydanberi böyle devam ediyor; ve daha böyle devam edecek.

Lehistan ve ordusu Almanlar tarafından mağlûb edilince, Ruslar ordusuz, silâhsız kalmış olan bu bedbaht memleketi müteaddid kollarla yürüyüp Almanlarla birlikte Lehistanın taksim işini kanamada kolayca bitirdiler. Garb devletleri Lehistanı Alman pençesinden kurtarmadılar ve kurtarmak için hava kuvvetlerini bile oraya yollayamadılar da hiç olmazsa Almanyaya harb ilân etmişler ve onunla garb cephesinde ve denizlerde bilfiil harbe girmişlerdi. Sovyet Rusya ise Lehistanın doğu ve cenub kısımlarını almak için kan dökmek şöyle dursun, garb devletleriyle bozmadı bile.

Rusya bu suretle, Lehistanın beyaz Ruslarla ve Ukranyalılarla meskûn yerlerini kolayca alıp Sovyetler Birliğine kattıktan yani doğu Avrupadaki durumunu takviye ederek batı hududlarını Romanyanın tâ şimalile Macaristana kadar sürdükten sonra doğu Baltıktaki coğrafî ve askerî hudud vaziyetini düzelt-

mek istemiş idi. Bu maksadla onun Estonya, Letonya ve Litvanyadan, müzakerelerle, nasıl birçok deniz ve hava istinad noktaları aldığı ve nihayet Finlândiya körfezinin şimalinde aynı şeyleri elde etmek için Finlândiya ile nasıl harbettiği ve bu harbin neticeleri hatırladık.

Sovyet Rusya Lehistan, ve Baltık devletleri sahilleri Finlândiyada elde ettiği neticelerden memnundur. Çünkü askerî bakımdan doğu Baltıkta yani Finlândiya körfezinin şimal ve cenubda sağlam ve hâkim bir mevki sahibi olmuştur. Fakat buna mukabil Almanya, son Danimarka ve Norveç hareketleriyle Baltık denizinin methali hâkim bir durum almıştır. Baltık denizinin methali ile tâ eski zamanlardanberi küçük ve bitaraf şimal devletlerinin yani Danimarka, İsveç ve Norveçin toprakları arasında, Rus gemilerinin çıkıp girmelerine açık ve serbest bulunuyordu. Almanyanın Danimarka ile Norveç'i işgal etmesi üzerine ise vaziyet burada aruk değişmiş, yani Seland adasının kumanda ettiği Sund ve büyük Belt dar Baltık yolları Almanların hükmüne girmiştir; hattâ Kategat ve İskajerak boğazları bile Alman kontrolü altına girmiş sayılırlar. Bir denizin methallerine hâkim olan bir devlet şüphesiz o denize de hâkimdir.

Bu itibarla Sovyet Rusya Almanların Danimarka ile Norveç'i işgal etmesine nasıl muvafakat etti diye bir lâhza düşünüp hayret etmemek mümkün değildir! Çünkü Almanyanın bu işi memleketi işgal etmesi demek icabında Rusyayı Baltık denizinde hapseylemesi demektir. Yoksa Almanya bu şimal hareketini acaba Stalınle anlaşmadan mı yapmıştır?! Fakat Almanyanın, gümrükten mal kaçırır gibi Rusyanın malûmat ve muvafakati haricinde yapacağı böyle bir hareket, bilhassa Sovyetler Birliğinin muhalefetine uğraması halinde, onun için büyük bir siyasî ve askerî tehlike teşkil etmez miydi?! O, bilmezmiydi ki, müttefikler bu gibi hallerden istifadeye müterakkibdirler ve adamakülâ istifade edebilirler de!

O halde Almanyanın epey evvel hazırladığı belli olan şimal hareketi için Sovyetler Birliği ve hattâ İtalya ile daha evvel uyuşup anlaşmış olması lâzım geliyor. Gerçi Almanların Danimarka ve Norveç'i istilâları İtalyaya doğrudan doğruya dokunmaz; fakat Rusya için pek mühim ve hayati bir mesele teşkil ettiği ni yukarıda gördük. Bu itibarla Almanyanın Sovyet Rusya ile şimal işinde ev-

velden anlaşmış ve ona başka semtlerde mühim konsesyonlar vermiş olması iktiza eder.

Bu tavizlerin nerelerde ne gibi şeyler olduğunu bilmek ve keşfetmek elbette faydalıdır; fakat bu hususta her ne yapılırsa tahminin hududları aşamaz; onun için bunlar hakkında şimdiden mütealemler yürütmek beyhudedir. Şu anda mühim olan şey sadece bunun böyle olduğunu bilmek ve Sovyet Rusya ile Almanlar arasında ne şimal ve ne de başka semtler meselelerinde şimdilik bir ihtilâf çıkmıyacağını kabul etmektir. Almanyanın Sovyetler Birliği ve İtalya ile hem fikir olarak yürüdüğü meydandadır; bunun sonuna kadar böyle devam edeceği bilinemez. Ancak şimdilik hal böyledir.

Hattâ eğer Almanya, Norveç Kategat ve İskajerak boğazları üzerinden takviye kuvvetleri gönderemeyip te bunları İsveç üzerinden sevke mecbur olsa idi dahtı bu yüzden Sovyetler Birliği ile onun arasında bir ihtilâf çıkabileceğini ummak yerinde olmazdı. Almanyanın İsveç üzerinden sevkiyatı yapmaması, Rusya ile bir ihtilâf çıkacağından korkmasından değil, İsveç üzerinden asker sevkiyatı zâret hâsıl olmamasından dolayıdır. Çünkü bir de İsveç ile, lüzumsuz yere, harbe girmek Almanya için büyük bir hata olurdu.

Onun için Almanya, bahusus müttefikler kuvvetlerini Andales ile Namsostan çektiikten sonra, Norveçte artık serbest kalmış gibidir. Eğer müttefikler Narvik bölgesini ellerinde tutmak icab eden tedbirleri almakta çok seri ve ciddi hareket etmezler ise, buradaki Alman müfrezesinin esir olacağını beklerken, Almanların Narvik bölgesini tazyike başladıklarını bile görebiliriz. Çünkü onların Norveç'i ufak Norveç müfrezeleri temizlemek için bütün kuvvetlerini sarfetmeğe ihtiyaçları yoktur. Bunu bir kısım kuvvetle yaparken mütebaki küt'alarla Narvikteki müttefikler üzerine kara, hava ve hattâ denizden bile yürümelere mümkündür.

H. E. Erkilet

İhlamur köşkü civarında inşaat yapılmıyacak

Müzeler İdaresi Bağlıcağdaki İhlamur köşkü ile bahçesinin tarifi kıymetli hatz olduğunu ileri sürerek bu sahada bina yapılmasına müsaade edilmemesini belediyeden istemişti. Belediye müzelerin tekiifini kabul etmiş, bu sahada inşaat müsaade olunmasını kararlaştırmıştı.

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Yeni köprü :

Yeni köprü'nün ayaklarının çökmüş olduğu, bu köprüden ağır nakil vasıtalarının geçmeleri mümkün olmayacağı hakkında son bir iki gün içinde çıkan rivayetleri duyanlar konuşuyorlardı:

— Gelen gideni arattırır, derler, bu doğru mudur?

— Doğru olmaz olur mu, isbatı meydanda.

— İsbati meydanda mı?

— Yeni yapılan köprüden daha iyi isbat mı olur? Sabık Unkapanı köprüsü ayda bir bozulurdu. Bu on beş gündür bir bozuluyor.

★

Gelecek otobüsler :

Belediye, İngiltereye otuz beş tane otobüs sipariş etmiş, bu otobüsler Londra caddelerinde işliyen otobüslerin aynı olacakmış. Birkaç ay sonra İstanbula getirilecekmiş.

Bekliyoruz: Bizim caddeler otobüs, bu otobüsler de cadde görünürlüğü.

★

Değişen sokak isimleri :

«Fakir maymun» ve «Şebek» sokaklarının isimleri değiştirilmiş. «Fakir maymun» sokağına «Kaplan», «Şebek» sokağına da «Ceylan» isimlerini koymuşlar.

Bunu duyan ve bizi tanımayan biri: «Burası şehir mi, hayvanat bahçesi mi?» derse ne cevap veririz?

Takılacak başka isim mi yok?

★

Ekmek fabrikası :

İstanbulda bir ekmek fabrikası yapı-

lacakmış, bu fabrikada unlar insan eli değmeden yuğurulacak, hamur insan eli değmeden fırınlara atılacak, ve ekmeğin insan eli değmeden fırınlardan çıkarılıp makinelerle kâğıtlara sarılacakmış.

Acaba biz bu ekmekleri yadırgamıyacak mıyız?

Bir fıkrâ vardır:

«Hamalın biri vezir olmuş, aşçısının pişirdiği hoşafı beğenmez:

— Benim pişirdiğim hoşafı pullu olurdu. Senin pişirdiğin pullu olmuyor.

Dermiş. Aşçı ne yapsa, ne kadar itina etsen vezir olmuş hamala hoşafı beğenemezmiş.

Çünkü vezir olan hamal hamalken hoşafını kendi pişirmiş. Bir tek tenceresi olduğundan temizliğe de pek itina etmediğinden tencere daima biraz yağlı kahr ve bu yağlı tencerede pişen hoşafın üzerinde pul pul yağlar yüzmüş.»

Ayakla, elle yuğurulan, kirli tezgâhlara atılan, muncoklanan, kâğıda sarılmıyan ekmeği de bizim yadırgamamız:

— Olmuyor, eski ekmekler daha iyi idi.

Dememiz ihtimal dahilinde değil mi?

★

Cinayet mi, muharebe mi?

Havadisi gazeteye getiren:

— Kartalda bir cinayet olmuş, on kişi ölmüş, yirmi kişi yaralanmış, dedi.

— Atma, dedim, bu senin söylediğine cinayet değil, muharebe derler. Amma muharebenin böylesi garb cephesinde bile olmadı.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Buz denizlerindeki hayvanlar

Buz denizlerinde garib deniz hayvanlarına tesadüf edilir. Deniz kurbağaları bu nevîdendirler. Buz altındaki suda bütün bir kış yaşarlar. Gene o havalide aynı tatlı ve tuzlu suda yaşayan balıklar mevcuttur. Bunlar yaz mevsiminde denize, kış geldiği zaman da nehirlerin membalarına doğru giderler.

★

Ana mektebinde okuyan büyükler

Bu mektep Mek sikkadadır. Talebesini anne ve baba olacak yaşta evli insanlar teşkil etmektedir. Bunlar mektepte bir çocukla nasıl meşgul olmak icab ettiğini, çocuğun nasıl oynatılacağını öğrenmektedirler. Bu derslerin ekserisinde oyuncaklar ortaya çıkar. Baba ve anne olacak kimseler bu oyuncaklarla oynamak suretile çocuklarını nasıl eğlendireceklerini öğrenirler.

★

Bir kadının mazisi

Okuyucularımızdan bir genç erkek bir evlenme tasavvuru münasebetile: Bir genç kadının mazisi üzerinde duruyor. Bir kocadan ayrılmıştır, bir genç erkekle üç beş ay seviştiği söylenmiştir.

Okuyucum benden soruyor:

Bu bahiste mazi kelimesi neyi ifade eder?

★

Düşünme göre:

Mazi kelimesinin ifade ettiği mana meselede alakası olan erkeğin hassasiyeti ve... olgunluğu derecesine tâbi olarak çok değişir.

Erkek hassas ve kiskançtır. Alacağı kızın gençlik değil, çocukluğunda ve gençliğinde bir erkek arkadaşı olabileceğini kabullenmeden imtina eder, ahngandır, çabuk teessüre kapılır, hayatı

★

Kayseride Bay «H. D.» a:

Ben sizin yerinizde olsaydım Kayseriliyi tercih etmekte bir saniye dahtı tereddüd etmezdim. Aynı ayrı muhitlerde büyümüş, aynı ayrı peyzajları görmüş iki genç arasında anlaşmak biraz güçtür. Biraz değil çok güçtür. İkinci kız size saadet getirmesin, güzül daima arkada kalacak ve kulağı her vakt bir başka ahenk arıyacaktır.

Sigara ile serinlik

Bazı âlimler sigaranın insan vücudundaki harareti azalttığını iddia etmişlerdir. Hattâ bu iddia o kadar kuvvetlenmiştir ki, Amerika'da bulunan bir sigara fabrikası «sıcak havada serinlemek için sigara içmelisiniz!» tarzında afişler bastırıp duvarlara astırmıştır.

★

Kitabı mukaddesi ezber bilen dilenci

İnsan hafızasının kuvvetine dair bir çok misaller vardır. Kuvvetli hafızası olanların başında Almanyalı bir dilenci gelir ki, bu adam bütün kitabı mukaddesi baştan sona kadar tek yanlış yapmadan ezberden okumaktadır.

★

Kristof Kolomb'dan evvel Amerikayı keşfedenler

Amerikaya ilk giden Avrupalının Kristof Kolomb olmadığını iddia edenler vardır. Bunlar Kristof Kolombdan beş yüz sene evvel, yani 1000 tarihinde İskandinavların Amerika sahillerine vardıklarını söylemektedirler.

GÖNÜLİSLERİ

Bir kadının mazisi

Okuyucularımızdan bir genç erkek bir evlenme tasavvuru münasebetile: Bir genç kadının mazisi üzerinde duruyor. Bir kocadan ayrılmıştır, bir genç erkekle üç beş ay seviştiği söylenmiştir.

Okuyucum benden soruyor:

Bu bahiste mazi kelimesi neyi ifade eder?

kendisi ve arkadaşı için zehir yapar. Buna mukabil bazı erkek de vardır ki: Bir kızın bir kişi ister, bir kişi alır sözünü düşünür. Mazinin genç kız veya kadını tanıdığı dakikada başladığına kanidir ve o şekilde hareket eder. Adamına göre, her iki kanaati de tasvib ederim. Bununla beraber «dile gelmiş kadın hakkında» olmamak şartı ile,

★

Kayseride Bay «H. D.» a:

Ben sizin yerinizde olsaydım Kayseriliyi tercih etmekte bir saniye dahtı tereddüd etmezdim. Aynı ayrı muhitlerde büyümüş, aynı ayrı peyzajları görmüş iki genç arasında anlaşmak biraz güçtür. Biraz değil çok güçtür. İkinci kız size saadet getirmesin, güzül daima arkada kalacak ve kulağı her vakt bir başka ahenk arıyacaktır.

TEYZE

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

İki mühim haber

Fırtınanın dinişi - Bir gece buhranı - Çar İstanbula mı gelecek? - Çar ve Almanya İmparatoru - Beylerbeyi sarayında hazırlıklar - Yıldız sarayı

Haftalarca bütün memlekette çalka - narak, bütün matbuatı, hattâ türkçeden başka intişar eden evrakı havadise ka - dar, dolduran şu âyan meselesi, birden - bire, istifayı müteakib derin bir sükûta terki mevki' etti; o tarihten sonra buna dair hiç kimseden tek bir kelime işitilmedi. Hattâ hünkâr, hattâ sadrazam, ve fir - ka erkânı bana bundan bahsetmedi, artık kasırga geçmiş, birden havaya rakid ve sakin bir nefes yayılarak dava unutul - muş oldu. Bundan belki bir buhranı vü - kelâ zühur edecek, belki İttihad ve Te - rakki sukut edecek ümidini besleyenler de o emelin tahakkukunu başka bir fir - sata talik ederek gene mutad olan zem - inde muhalefet tezahür'lerine devam etti - ler. Artık her iş ötedenberi alışılmış olan cereyanını takibe koyuldu. Yalnız bir yandan ahvali dahiliyenin şûrişe dönme - k istidadı, başlarında Nâzım Paşanın bu - lduğuna dair sözler işitilen muhalif zabıtlardan müteşekkil halâşkâran ce - miyetinin günden güne artan tehdidi, bir yandan da Balkanlar barut fıçısının pat - laması ihtimali sadrazamın bir vesile b.â - lup istifa etmesi ihtimalini gözönünde bu - lunduruyordu. Zaten Said Paşa kolay ko - lay nokta nazarını değiştirir, kendisini herhangi bir münakaşada mağlûb mev - kiinde görmeğe rıza gösterir bir fıtratta değildi; bu istifa meselesinde bana bir itirazda bulunmadı, lâkin elbette kendi - ninin içtihadına tercüman olan, pek zen - gin irfan sermayesine mücehhez güzide bir sahibi kalem evsafına da malik bulu - nan büyük oğlu Ali Namık Bey fransızca bir makale neşrederek bunda babasının nokta nazarını müdafaa etti ve bana da istifaya kararından dolayı nazikâne si - temlerde bulundu. Her halde iş bitmiş demektir.

Bana gelince: Ben büyük bir hastalık - tan çıkmış gibiydim, lâkin, diğer bir hastalık, karaciğer hastalığı hemen her gün sinsi sinsi başlayan ve saatlerce kıvr - andıran sancılarla beni hırpalıyordu. Sa - ray hayatının müziği üzüntüleri ve burada mevkiin icabatından olarak bana teve - cüh eden kinlerin, hasedlerin, iftiraların ardı arası gelmiyen savletleri bende hiç neş'e bırakmamıştı, bunlar günden güne beni siyah bir adam haline getiriyordu; sonra buna inzamam eden âyan mesele - sinin buhranı gösteriyordu ki hastalık şid - deti gittikçe mütezeyid bir seyr takib e - diyordu. Hünkâr bazan doğrudan doğru - ya, bazan vasıta ile hastalığıma dair ma - lûmat alıyordu ve sıkı bir perhiz yaptım - ğına da vâkıf olunca hergün bana mat -

bahî hümayundan odamda ayrıca perhiz yemeği verilmesini emretti; bu suretle mabeynin umumî sofrasında refiklerimle birlikte yemekte bulunmak cümbüşünden de mahrum kalmış oldum. Nihayet bir gece evde, gece yarısına doğru, müthiş bir buhran başladı. Bunu ben bekliyor - dum, fakat ne kadar beklenirse beklen - sin evde büyük bir telâş başladı. Saraya haber vermektен, oradan tabib istemek - ten çekindim. Ailenin ötedenberi çocuk - larımızla meşgul olan hususi bir tabibî vardı: Luici Terceman. Ona haber gön - derildi. Derhal geldi. Yapılacak yegâne iş müsekkin şırınga yapmaktır. Bir, iki, belki daha ziyade... Buhran durdu; derin bir uykuya daldım. Ertesi gün gözlerimi açınca Dr. Luici'yi yatağımın yanında nöbet bekliyor buldum.

Bittabi saraya haber verildi ve hemen o gün aralarında Cemil Paşanın, mabeyn etibbasından Hayri ve Ahmed Beylerin de buldukları kalabalık bir müşavereyi tib - biye neticesile karar verildi ki ben uzun bir zaman evde istirahat mahkûmum.

Bu karaciğer hastalığının sonradan bir takım netayıcı oldu ki zaman müsaa - de eder de sırası gelirse hikâye edece - ğim.

Tarihi tamamile hatırımda değil, ga - liba sarayda tekrar vazifeye başlamak mümkün olunca iki haber aldım:

Bunlardan birincisi Rusya çarı ikinci Nikolânın yaz mevsiminde uzunca bir za - man için İstanbula gelmek arzusunun iz - har etmiş olmasıydı. Bu, pek müphem, pek ziyade ihtimalatâ tâbi bir haberdir.

Tarihte birinci defa olarak vukua ge - lecek olan bu misaferet enine boyuna türlü türlü tefsirata müsaid bir hâdise idi. Çarların İstanbul h' l'ında amali malûm o'duğu gibi bu an'anevi emelin ikinci Nikolâ tarafından şiddetle takib o - lduğuna da herkes vâkıftı. Diğer bili - nen bir şey daha vardı: İkinci Nicolas ile Almanya imparatoru ikinci Wilhelm ara - sında sıkı dostluk münasebetleri...

Öyle ki iki hükümdar arasında daıma hususî bir muhabere cereyan eder ve imparator büyük bir birader sıfatile na - sihlik mevkiine geçerek her vesile ile Çar - ra vesayada bulunurdu. Kendisi iki kere Abdülhamidi ziyarete geldiği gibi belki Çarın da buna imtisalen yeni padişaha misafir olması fikrini telkin etmişti ve elbette bundan beklenen siyasi bir ma - sad da olacaktı. Yahud hiç böyle değildi de Çareviçin malûm olan muhtel sıhha - tından dolayı İstanbul'da bir müddet ika -

met etmek lüzumuna karar verilmişti. Bilvasita haber verilmiş idi ki Çar ve Çar - ıçe Bogaziçini tercih edeceklerdi.

İkinci Nicolas'ın ahvali hususiyesine dair mevcut malûmat onun lehinde de - ğildi. Esasen malûl olan bu hükümdar şunun bunun, hususile zevcesinin telki - natı dairesinde hareket eden yumuşak, uysal, iradei şahsiyeden mahrum, evha - ma, batıl itikadata tâbi bir adamdı. Kim bilir nasıl bir telkin üzerine izhar olu - nan bu İstanbul misafereti belki de öy - lece kalacaktı; fakat hazır bulunmak lâ - zımdı. Onların ikamet için en münasib yer Beylerbeyi sarayı idi.

Başmabeynci ile başkâtibden, ikinci mabeynci ile hazinesi hassa erkânından müteşekkil bir heyet sarayda tetkikat ic - ra etti. Burası müştemilâtile beraber Çar - ın ve maiyetinin ikametine elverişli idi. Perdeler, kumaşlar, değiştirilmek, mü - nasib şekilde yatak odaları izhar olun - mak, ufak tefek tamirat yapılmak sure - tile, oldukça ağır bir masraf ihtiyar olu - nacaktı.

En mühim iş sarayın şark usulünde ha - mamlarından başka yeni tarzda bir istih - mam odasına ihtiyacı idi. Buna da çare düşünülürdü.

Artık misafirlerin ziyareti tafsilâtı an - laşılınca her iş tamam olmuş bulunaca - ktı.

İkinci haber:

Hünkâr bu yazı Yıldız sarayında ge - çirmeğe karar vermiş. Bu, daha zor, da - ha karışık bir işti. Gene aynı heyet Yıl - dızda da giderek her tarafı gezdi. Yalnız mabeyn halkı için değil, haremî hüma - yun için de tertibat almak lâzımdı. Bu ikinci cihet için bir ikinci tetkik esasın - da sermüshab ile kadınefendilerin, şeh - zadelere başağalarının da beraber almak, onların reyine de müracaat ederek ona göre karar vermek lâzımdı.

Yıldız sarayı bir saray değil, çeşid çe - şid, kâh mükellef, kâh İstanbulun iç ta - raflarında emsaline tesadüf olunan eski konaklar kabilinden sade, hattâ loş ve ratib binalardan mürekkebe bir mahalle demektir. Abdülhamidin kalabalık sara - yını istiab eden bu mahallede Sultan Re - şadın basit sarayı bol bol sığabilirdi.

Mesele yerleri tayin etmekten ibaret kaldı, yerler tayin olunca tefriş me - selesi mefruşat idaresine aiddi. Yıldızda o kadar bol eşya vardı ki bu da hiç zor değildi.

Mabeyne gelince; Hamidiye camisinin karşısında kâin olan ve büyük mabeyn

SİNEMA

Erkek yıldızlar kadınların nelerinden hoşlanmazlar?

Gary Cooper kadınların allık ve ruj kullanmalarına tahammül edemez. Robert Taylor ise vücudlarını güneşte yakan kadınlardan nefret eder. Nelson Eddy göz kapaklarının boyanmasına dehşetli muarızdır

Robert Taylor, iki yıl evvel ölen Cin Harlov ile bir filmde

Şimdiye kadar hep kadınların hoşlan - dıkları erkek yıldızlardan bahsedildi. Fa - kat bu san'atkarların ne tip kadınlardan hoşlandıkları hiç söylenmedi. Biz, bugün de bu merakı tatmin edeceğiz.

Kadınların büyük bir ekseriyeti tara - fından beğenilen Gary Cooperden başlı - yalım:

Gary Cooperin hoşuna gitmek, onun tarafından beğenilmek istiyen kadımlar

şu noktalara dikkat etmelidirler:

Bu san'atkar kadınların allık, far, ruj kullanmalarına hiç tahammül edemez. Kadını, olduğu gibi görmek ister. Na - zarında böyle bir kadının itibarı pek yük - sektir. Fevkalade ahvalde pek az allığa cevaz verir, o da daimi olmamak üzere...

Kaşların alınmasından hiç hoşlanmaz. Kaşlar tabiatın yarattığı gibi kalmalı. (Devamı 11 inci sayfada)

namile anılan cesim bina Abdülhamid - den kalma mükellef bir binadır. Bunun yukarı katı metruk, orta katı erkâna mah - sus, altı katı da karanlık, müteaffin, içine girilince yükreleri kasvet basan bir acayib halde idi. Buna sebep de bu alt katın orta kısmının tahta bölmelerle kahve o - caklarına ve odacıların barınmalarına tahsis olunmuş barakalar ne'vinden in - şaata boğulmuş olmasıydı. Her şeyden ev - vel bunlar kaldırıldı, havaya, ziyaya ge - niş bir cevelângâh verildi. Eski mabeyn - cilere mahsus alçak pencereci, havasız zi - yasız odalar tefriş edildi; velhasıl bu - raları binanın o kısmını evvelce görmüş olanlar şaşırıcaz temiz bir hale getiril - di.

Orta katta hünkâra, erkâna, yaverana, kâtıblere odalar hazırlandı; koltuk ka - pılarından girilince sol taraftaki dairelerde münasib olanlar için yerler tefrik edildi,

telgraf ve telefon merkezi buraya yer - leştirildi. Mabeynin umumî sofrası için de gene burada bir mahallî mahsus ay - rıldı. Nöbette kalacak olanlar için yatak odaları izhar olundu. Başmabeynci ile başkâtib için de, sarayda gecelemeleri icab ederse Çit kasrının müntehasında iki yatak odası yapıldı; neticede her iş yoluna girmiş oldu ve yazın Dolmabah - çeden Yıldızda naklolundu.

Halid Ziya Uşaklıgil

Tashih

Üstad Halid Ziya Uşaklıgil'in yazılarının neşri sırasında bir hataya düşülmüştür. Bun - dan evvel çıkan ve Yıldız sarayından bahis olan yazı bugün koyduğumuz yazıdan sonra neşredilecektir. Üstadın her makalesi bağ - lıdır. Bu mevzuu havi olmakla beraber bun - lar arasında gene sırasile neşri icab etti - ren bir rabita ve münasebet de mevcut bu - lunmaktadır. Bu itibarla yanlışlığı düzel - ti, yor ve özür diliyoruz.

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 4

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

müşfik bir kalb bulamadı. Naciye zaten

ötedenberi onun güzelliğini ve zekasını kiskanmakta iken öksüzlük teessürile ablasından daha ziyade kaçmağa, onu e - vin büyüğü ve binnetice kendisinin va - sısı tasavvur ettikçe ona karşı adeta bir düşmanlık beslemeğe başlamıştı. Naci - yenin bu tarzı hareketi, esasen annesinin ölümü ile hırpalanmış olan Zeynebin has - sas kalbini büsbütün yaralıyordu.

Naciye tabiaten haşin, kıskanç ve kinci idi. Bazan öfkesine kapılarak karşısın - daki kırıp geçerdi. Ablasının evdeki hâ - kim vaziyeti onu fena halde hırçınlaştı - rırdı, ilk paturlu günlerden sonra ona karşı serkeş bir tavır takınmağa ve onun, mektebe dönmesi hakkında yaptı - ğı ihtarlara bile kulak asmağa başla - mıştı. Hattâ bir gün Zeynebini:

— Sen bu Pazartesi günü mektebe git kardeşim!

Sözü, onu çileden çıkarmıştı:

— Evet, ben mektebe gideyim de sen evde istediğini yap öyle mi? Yalnız ka -

linca bütün çekmeleri, dolabları açar, an - nemizden kalan paraları, elmasları ken - dine maledersin değil mi? Yağma yok!

Kardeşinin bu alçakça sözleri Zeynebi nefretle titretti.

— Ne ayıp Naciye! Demek sen beni bu derece yabancı bir kız bellemişsin! Benim parada gözüm olmadığını bilmiyor mu - sun? İstersen annemizin odasına sen gir, dolabları, çekmeleri aç, dilediğin şeyleri al. Zaten benim kalbim o odaya girmeğe bile razı olamıyor.

— Sahte tavırları bırak! Pekâlâ, ben yarından itibaren annemizin odasını dü - zelteceğim, kâğıdlarını, evrakını tanzim edeceğim ve ondan sonra rahat gönülle mektebime döneceğim.

— Ne halin varsa gör -

İki kardeş arasında geçen bu ağır söz - lerin, Zeynebin hayatında yapacağı ha - rikulâde tebeddülü bilmiş olsaydı belki de Naciye, bütün fena kalbiliğine rağ - men, annesinin bıraktığı kâğıdları ka - rıştırmazdı.

rak Naciyenin yanına girdi. O, elindeki kâğıdı göğsüne bastırarak, bir sınır bu - hranı içinde hâlâ gülmekte devam ediyor - du. Zeynebi görünce gözlerinden muzaf - fer bir ışık taştı.

— Bütün miras bana aidmiş kızım. İşte şu kâğıd her şeyi isbat ediyor.

Zeyneb ilkin bu sözlere bir mana vere - medi.

— Ne demek istiyorsun Naciye? Elin - deki o kâğıd nedir?

— Seni annemin ve babamın parasına dokunmaktan menedecek bir vesika...

Genç kız hâlâ bir şey anlıyamıyordu.

— Yani annemizle babamızın bir vas - yetnamesi mi demek istiyorsun Naciye? Onlar, herhangi bir sebeble beni miras - larından mahrum mu ediyorlar? Ziyanı yok yavrum, belki de, senin küçük oldu - ğunu düşünerek anneciğimiz bazı ted - birler almak ihtiyacını duymuştur. Pa - rada gözüm olmadığı için buna pek e - hemmiyet vermiyorum.

Zeynebin mağrur bir eda ile söylediği bu sözler Naciyenin kibrine dokunmuş - tu. Bir kelime ile onu yerlere serebile - ceğini düşününce içinden bu mağrur kız - dan intikam almak arzusu taştı ve elinde tuttuğu kâğıdı ablasının suratına fırlata - rak bağırıldı:

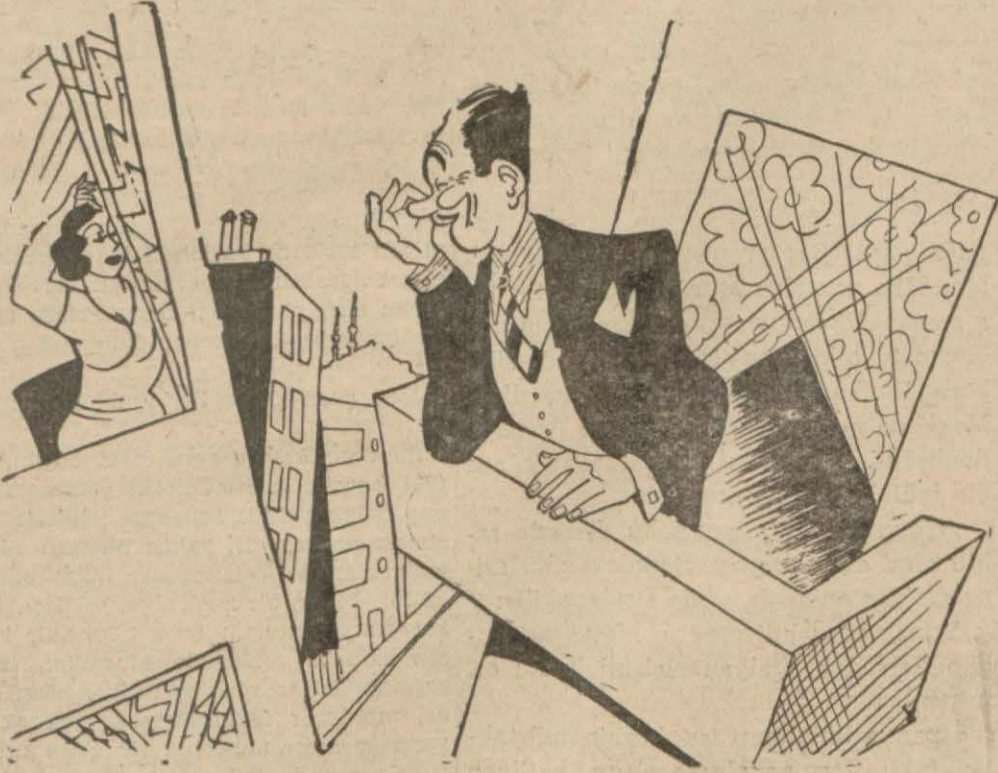
— Küçük hanım, paraya ehemmiyet vermiyormuş öyle mi? O halde ya buna ne diyeceksin?

(Arkası var)

MİZAH

Tanıdıklarımızdan biri
Dimyata pirince giden

Yazan: İsmet Hulusi

Dimyata pirince gidenler. Çocukluk zamanlarından tanırım. Biri erkek öteki kızdı.

Dimyata pirince giden kız çocuk çıkı. lara severdi, annesile sokağa çıktığı zaman şekercinin önünde durur:

— Anne bana çikolata al!

Derdi. Birlikte şekerciye girerlerdi. O çikolatalara bakardı:

— Bu küçük çikolata olmasın?

— Peki kızım biraz daha büyüğünü alırım.

— Biraz büyüğü olmaz anne, en büyüğünden isterim, hem bir tane de olmaz, üç tane, yok beş tane isterim.

Annisi kızardı:

— Hiç almayacağım işte.

— İsterim, isterim, on tane isterim.

— En küçüğünden bile bir tane almam.

Dimyata pirince giden on tane büyük çikolata isterken bir tek küçücük çikolata da mahrum kalırdı.

Dimyata pirince giden erkek çocuğun yirmi tane zıbzı vardı. Fakat o yirmi zıbzı az görürdü. Kırk tane, elli tane, altmış tane, yüz tane olsun isterdi.

Zıbzıblarını cebine doldurur, sokağa çıkar, sokaktaki çocuklara:

— Haydi, yutmacasına zıbzı oynuyalın.

Derdi. Onlar oynamak istemezlerse onları zorlar, kandırır oynarlardı. Fakat o yirmi zıbzıyı yitir yaprak isterken, yani dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan da olur, arkadaşları yirmi zıbzıyı da yutarlar. Zıbzızsız kalırdı.

Dimyata pirince giden kız çocuk büyülmüş, genç kız olmuştu. Nişanlanmıştı. Nişanlısı fena delikanlı değildi. Fakat nişanlısının arkadaşları arasında nişanlısından daha çok yakışıklı olan biri vardı. Genç kız bu delikanlıya fazla iltifat etmeye başlamıştı. Nişanlısı işi hisseder gibi oldu ve nişanı bozdu.

Nişanlısından, daha iyisine iltifat eden genç kız nişanlısını da elinden kaçırmıştı.

Dimyata pirince giden erkek çocuk, büyülmüş, bir yerde memur olmuştu. İşiydi, çalışırsa terfi edeceği muhakkaktı. Fakat o, bir an evvel yükselmek müdür olmak hevesine kapıldı. Geceli gündüzlü düşündü ve nihayet şu çareyi buldu. Ötede beride müdürün aleyhinde söz söyler, onun değersiz bir insan olduğunu ortaya koyar, ayağını kaydırır, kendi yerine geçerdi. İcraata geçti. Ötede beride söyledi ve dinleyenler onun hakkında şu hükümler verdiler:

— Herkesin mevkiinde gözü var, hiç kıymeyi çekemiyor.

Adı çıktı, terfiden mahrum kaldı. Fakat gene huyunu değiştirmede. Günün birinde tahammül edilmez bir hal aldı. Koldan tutup işinden attılar.

Dimyata pirince giden genç kız nihayet evlenebilmişti. Fakat huyundan caymamıştı. Tuvaletine düşküdü. Tuvalet bahsinde de dimyata pirince gidiyordu. Sıyah ve düz saçları vardı. Halbuki o saçlarının altın renginde sarı ve aynı zamanda kıvrık olmasını istiyordu.

Kadın berberlerinden birine gitti. Saçını sarıya boyattı, kıvırttı, aynaya baktı:

— Olmadı, dedi, tam benim istediğim altın sarısı değil.

Bir kere daha boyandı, bir kere daha kıvırttı

— İstediyim renge yakınlaştı ama, gene olmadı.

Dedi. Bir kere daha boyattı, bir kere daha kıvırttı.

— İşte oldu, dedi, istediğim renk buydu.

Elini başına götürdü. Saçları olduğu gibi elinde kalmıştı. Çünkü birkaç defa üstüste boyanan saçları yanmıştı. Altın renginde sarı kıvrık saç isterken, kendi siyah düz saçlarından da olmuştu.

Dimyata pirince giden genç erkek evlenmişti. Karısı fena değildi. Fakat yeni taşındıkları evin karşısındaki evde oturan kadın kendi karısından daha güzel görünüyordu. Dimyata pirince giden onu elde etmek istemişti. Karısı evde yokken pencerenin önünde oturuyor, karşı eve bakıyor. Kadın balkona çıktığı, yahud da pencerede görüldüğü zaman elile işaretler yapıyordu.

Sağ elini kalbine götürerek

— Seni seviyorum.

Demek istediğini anlatıyor. Elile buse gönderiyordu.

Komşunun karısı bu işaretlere aldırış etmiyordu ama, o:

— Ben anlıyorum gönlü var ama bir denbire belli etmiyor.

Diye düşünüyordu. Karşı karşıya serbest serbest işaret edebilmek için kendi evde kalmayı, karısını sokağa çıkarmayı tercih ediyordu. Karısı da ikide bir sokağa çıkıyordu. Günün birinde bir dostu haber verdi:

— Senin karını karşı komşunuz erkekle kol kola gezerlerken gördüm.

Dimyata pirince giden, karşı komşunun karısını elde etmeye çalışırken kendi karısından olmuştu.

Dimyata pirince giden kadın Beyoğlunda bir cemekeanda bir çanta görmüştü. Çanta çok güzeldi, hoşuna gitmişti. Fakat parası çıkışmamış, alamamıştı. Kendi cemekeanın önünden ayrılmıştı ama, aklı gene cemekeandaki çantada kalmıştı.

Yürürken düşünüyordu:

— Ah o çantayı alabilsem.

Tramvayda otururken düşünmüştü.

— Ne güzel çanta, o çantayı kolumun altına alıp sokağa çıksam, herkesin gözü bende kalır.

Tramvaydan inmişti, yürüyordu, herkes de ona bakıyordu.

— Acaba neye bana bakıyorlar.

Kendi de kendine baktı, koltuğunun altında çantası yoktu. Fakat o koltuğunu çantası varmış gibi sıkı sıkı sıkıydı. Herkes bu yüzden ona bakıyordu.

Dimyata pirince giden, aklı cemekeandaki çantada iken kendi çantasını bir yerde unutmuştu.

Dimyata pirince giden genç erkek tesadüfen bazan kendi gibi dimyata pirince giden bir genç kız bulur, onunla evlenir. Her ikisi de dimyata pirince gitmek merakında olduklarından evdeki nelerden nelerden olmazlar.

Karı koca:

— Biz kim görse, ne zengin insanlar ne rahat yaşıyorlar.

Diye düşünsünler isterler, birçok para sarfedip kendilerine en iyisinden, en şıkından giyecek tedarik ederler.

(Devamı 9 uncu sayfada)

MEMLEKET

Mehtupları

ERCÜMEND EKREM TALU

Erzurum yolunda

Karşımda kahvaltı için ne arzu eylediğimi sormak üzere dikilen yataklı vagon garsonuna yanılıp ta: «Semaveri indirt, şuracıkta, şu ağaç altında bir sabah çayı içeyim... O müddet zarfında da koşucu atlara soluk aldırın!» diyessim geliyor. Vaktile Trabzon yolile Erzuruma dokuz günde bin meşakkatle giden ben o yolculuğu da bilirim.

Erzurum 23 Nisan 940 — Ankaranın, hükümet meydanına karşı, meşhur bir havuzlu kiraathanesi vardır. İçi geniş, aydınlık ve ferahtır. Nargile meraklıları ile tavla şampiyon namzedleri serbest saatlerde burada toplanırlar. Eğlenceli partiler ve hoş sohbetler olur.

Buraya bazan ben de uğrar vakit geçiririm; sevdiğim kimselerle karşılaşip görüşmek fırsatını bulurum. Geçenlerde bir gün Erzurumun öz bir evladı olan Bay ... ile buluşmuşuk. Kocaelinin kıymetli meb'usu İbrahim Süreyyanın İstanbulda sureti mahsusada yaptırarak nargile tiryakisi arkadaşlarına dağıttığı gümüş sipsiden oir nefes tümbeki daha çekip:

— Yahü! dedi; sen artık seyyahı âlem oldun. Evliya Çelebiye taş çıkartacaksın. Gene geçenlerde, Mersin, Adana.. dolaşıp durmuşsun.

— Öyle oldu, dostum! Anadoluya dolaşmamıyordum.. ne yapayım?

— Oldu olacak; bir de bizim taraflara git, bari.

— Gerçek.. yirmi yıldan ziyade var ki Erzurumu görmedim.

— İşte şimdi git gör. Tam sırası. Havalar yumuşadı. Haftada üç gün yataklı ve yemekli tren işliyor. Sabahleyin buradan binersin, ertesi değil, daha ertesi sabah Erzurumdasın.

— İyi hatırlattın.. gideyim, dostum! Kararımı vermekte gecikmedim. Üç gün sonra yataklıda yerimi tutmuş, bavalumu hazırlamışım. Geçen Perşembe sabahı dokuz buçukta Ankaradan trene bindim.

Sanki bir Avrupa seyahatine çıkıyordum. Ben ki, bundan yirmi beş yıl evvel, meşhur Kop dağıni aşarak, Trabzon yolile Erzuruma dokuz günde bin meşakkatle gidebilmişim.. şimdi, kenarında [Sivas - Erzincan - Erzurum] levhasını taşıyan yataklı vagonun koridorunda gezinirken bir rüya görür gibi oluyordum.

Erzurum.. yataklı vagon.. Ankaradan kırk sekiz saatte varış.. konaksız, sarsıntısız, korkusuz, zaptıyesiz.. sıcaık restoran penceresinden dışarısını seyrede ede.. Babam bütün bunları duşunda görse hayra yorar mı idi, acaba?—

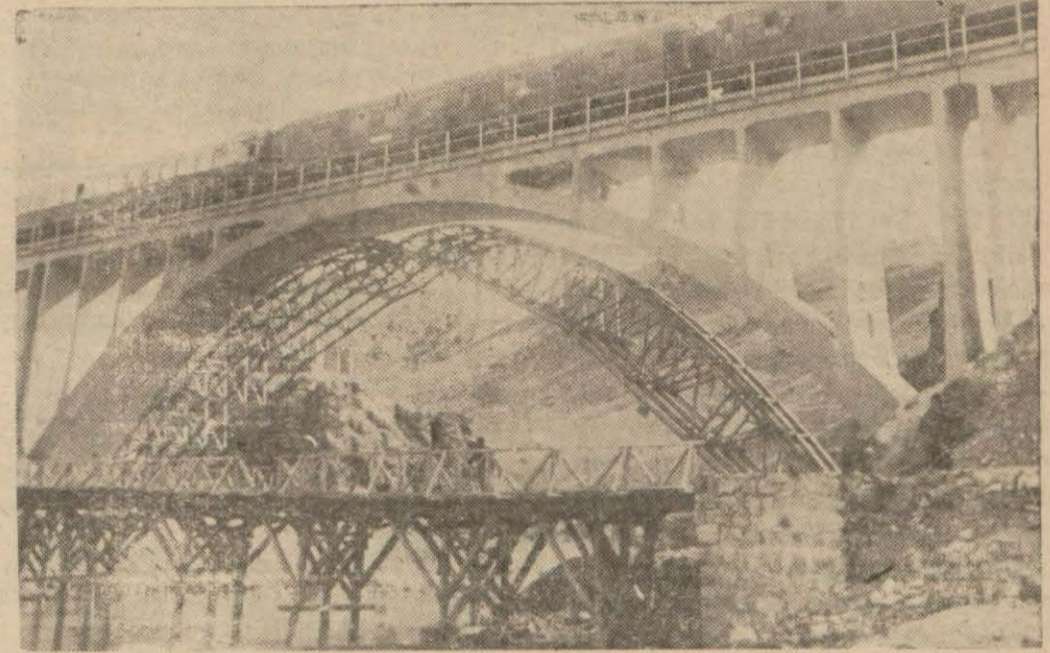
Ankara şehrinin ortasından geçerek, Dil, Tarih Fakültesini solda, Siyasal Bilgiler okulunun muhteşem ve munis binasını sağda bırakarak şarka doğru koşuyoruz.

Bahçeler.. tarlalar.. muntazam bir şose.. demiryolunun geçmesini kolaylaştırmak için yapılmış köprüler, açılmış yarmalar.. sıra kavak ağaçları.. yüksecik kayalar.

Başşehrin varoşu sayılan Kayışta iki dakikalık bir vakte.. kırk dakika sonra Lalahandayız. Eski zamanın yaylı arabası buraya acaba kaç saatte vırdı?

Karşımda, kahvaltı için ne arzu eylediğimi sormak üzere dikilen terbiyeli garsona, yanılıp ta:

— Semaveri indirt, şuracıkta, şu ağaç

Erzurum yolunda yeni ve eski devirlerin köprüleri yanyana

altında bir sabah çayı içeyim.. O müddet zarfında da koşucu atlara soluk aldırın! diyessim geliyor.

Ben o yolculuğu da bilirim. Manzara ıssızlaştıkça etrafı kollayan nazarların, ileride kurumuş, bodur bir ağaç gövdesini, yol kesmeğe hazırlanan bir harami sanıp ta dehşetten büyüdüğü devirleri hatırlarım. Bitli, fareli, akrepli, çyanlı han köşelerinde, akşamdan, tahtalar altına ver; şu kilimi de iki kat edip üstüne ört.. oldu, bitti!

Yok! Kondüktör de.. tiril tiril beyaz keten yastık ta hakikat. Bozuk bir yolda, adı yaylı olan ve oyulmuş bir kabağa benzeyen arabanın içinde, heybesine yaslanıp uyku çekerek buralardan gelip geçmiş insanlar ne zavallı imişler! Acaba hâlâ medeniyete düşman olan, medeniyeti inkâr eden, ona: «Canavar» diyen insan var mı?

İki kompartiman ötemde, sabahtanberi, başını elinde gazete ve mecmualardan kaldırmıyan orta yaşlı zat ile ahbablık ediyoruz. Kendisi Erzurumlu, serbest meslek sahibi imiş. Bir saat, bana, trenin Erzuruma kadar uzatılmasından doğmuş, birbirinden ehemmiyetli faydaları sayıp döktü. Nihayet:

— Erzurum, işte şimdi Türklük camiasına fiilen dahil olmuştur! dedi. Eskiden, merkezde ne kadar uzak yaşıyorduk! En taze memleket havadisi bize on beş gün sonra ulaşıyordu. Bugün, kırk sekiz saat sonra herşeyden haberdarız..

Anadoluda bahar ne kadar güzeldir! Ovalar yeşermiş, sürüler, yeni doğan kuzularla canlanmış, ağaçlar çiçek açmış.. demiryolu kenarında, geçen trene selâma duran Türk yavruları neşe içinde.. Yeni nesil medeniyeti alkışlıyor!

Her tarafta, göze çarpan bir faaliyet var. Köylü, Ziraat Vekilinin geçenki belliğ hitabına cevap veriyor: «Korkma! İşte tarlaların içinde, sapanımın başında.. yımı!»

Şu demiryolu siyasetinin o kadar aleyhinde bulunanlar oldu.. gelip te gör-seler: Lokomotif ile vagon İç Anadoluya ne türlü feyiz getirmiş!

İstasyonlarda, tıklım tıklım dolu yük katarları, Türk yurdunun, henüz onda biri işletilen zenginliğini adamın yüzüne haykırıyor.

Erganinin bakını.. Divriğin demiri.. Karadeniz havzasının kömürü.. bugünlük bunlar. Fakat yırım, bu vagonlar, gene bu yoldan, filân vilâyetimizin gümlü şünü, falan kazanın altını da taşıyacak. Bu katarların arasında, petrol yüklü sarıncı vagonlar da göreceğiz. Müstehlik şehirler dedikodularla çalkanadursunlar, müstahsil çalışıyor.

— Şurada, otuz yıl evvel, eşkiyalar, Sivas valisini yoldan çevirmişlerdi..

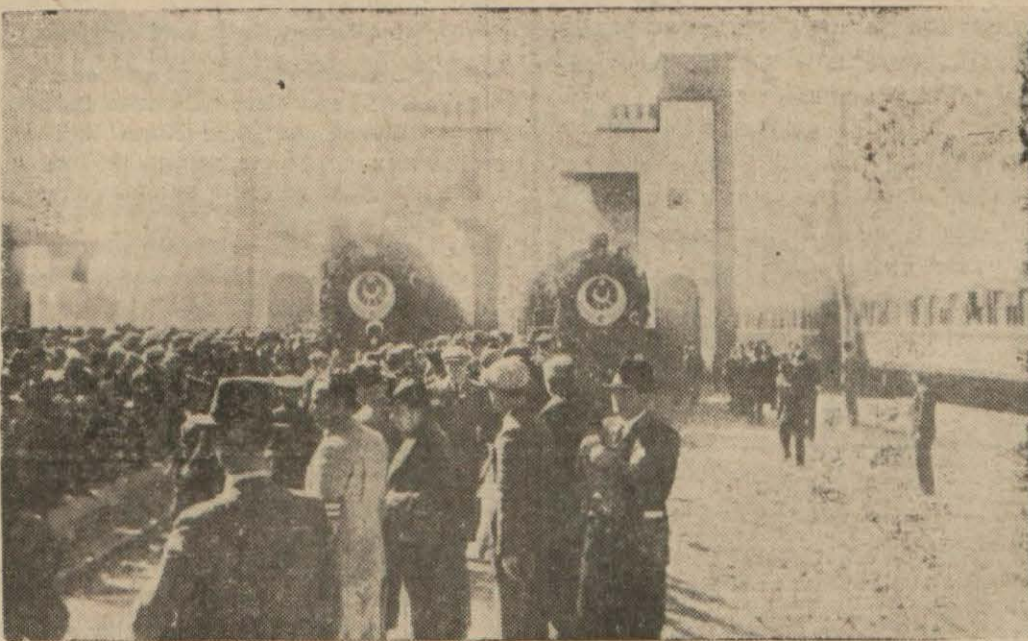
Pencereden dışarıya bakıyorum. Tap-taze, şirin bir köylü kıza.. tarlada çalışan ağasına, babasına iletmeekte olduğu su testisini yere koymuş, bizim geçişimizi seyrediyor.

Hani ya, buralar eşkiya yatağı idi? Bu kızcağız korkmuyor mu?

Hayır! Neden korksun? O eşkiyalar, kendisi de onlardan pek farklı olıyan saltanat idaresile birlikte çoktan tarihe göçtü.. masal oldu!

Tarlaların ortasındaki patika yoldan, etrafı çevreleyen dağlar gibi dimdik ve

(Devamı 11 inci sayfada)

Tren Erzuruma girerken

Norveçte son vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

leketinin fazla arızalı arazisi hakkında müteahhüs sıfatıyla malûmat vereceği gibi, Norveçteki hareketin müstakbel plânlarını hazırlamak hususunda da mühim bir âmil olacaktır.

Londradaki temaslarını bitirdikten sonra Parise gidecek olan Dr. Kot, bu akşam gazetecilere beyanatta bulunarak, cenubi Norveçte askerî hareketin hemen durmuş sayılabileceğini, fakat şimalde mühim miktarda taze Norveç kuvvetlerinin tahşud ettiklerini ve bu kuvvetlerin harbin müstakbel inkişafı üzerinde müessir olacak vaziyette bulduklarını söylemiştir.

Kot, Çemberlayn ve Halifaks ile Norveç harbinin müstakbel sevk ve idaresi hakkında görüşüğünü de ayrıca ilâve etmiştir.

Narvikte

Londra, 6 (A.A.) — Royterin askerî muharriri yazıyor:

Narvikte fena hava şartları dolayısıyla, iki taraftan da hava faaliyeti asgariye inmiştir. Maamafih haber verildiğine göre, Narvik mntakasına Alman bombardıman tayyareleri gelmiştir.

Narvik, son zamanlarda cenubda harb etmiş olan birçok Norveçli askerler için bir tahşud mevkii olmuştur. Norveç ordusu, şimalde yeniden organize edilmek üzeredir. Namsos ve Andalsnes'te, müttefiklerin geri çekilmesinde siper vazifesi görmüş olan Norveç askerlerinin ekserisi, söylendiğine göre, şimalde doğru yol almaktadır.

Narvik mntakası dağlıktır. Münakale vasıtaları azdır. Alman bombardıman tayyareleri, burada, Trondheimde olduğu gibi muvaffak olamayacaktır. Düşman hava üsleri de Narvikten çok uzakta bulunmaktadır.

Londra, 6 (A.A.) — Royterin aldığı son haberlere göre, müttefik kuvvetleri, Narvikte derece derece yaklaşmaktadır.

Narvikteki Alman kuvvetlerinin miktarının aşağı yukarı dört bin olduğu tahmin edilmektedir.

Londra askerî mahfelleri, bu mntakada süratli harekâta intizar olunmaması, fakat bir siper harbinin beklenmesi icab ettiğini kaydedilmektedir.

Fransızlara göre

Paris 6 (A.A.) — Salâhiyyetler Fransız mahfellerinde sıhhati tahakkuk etmiş malûmata istinaden bu sabah şöyle denilmekte idi:

Narvik mntakasında müttefiklerin hava ve deniz kuvvetleriyle kara bataryalarının şiddetli bombardımanlarına maruz kalan Alman kıt'aları daha müsaîd şartlar altında mukavemet etmek üzere dağılan müfrezele-

rini toplamağa teşebbüs etmişlerdir. Müttefiklerin sevkölceğ hareketleri en müsaîd gerait altında inkişaf etmektedir.

Norveçin cenubunda muharebeler cereyan etmektedir. Norveç kıt'aları bilhassa Österdal vadisinde Almanlara kahramanca mukavemete devam etmektedirler. Dün Röros ve Stören'de muharebeler cereyan etmiş - tir.

Alman tebliği

Alman hududu 6 (A.A.) — Havas: Yüksek Alman kumanda heyetinin tebliği:

Narvik mntakasında dün mühim muharebeler olmamıştır. Düşman şimalden topçu takviye kuvvetleri getirmektedir.

Alman hava kuvvetleri bir harb gemisine bir bomba isabet ettirmeğe ve bir askerî kampa taarruz ederek bir cepane deposunu infilâk ettirmeğe muvaffak olmuşlardır.

Alman kıt'aları Grong'dan şimalde doğru ilerlemektedirler. Norveçin cenub ve merkez kısımlarında temizleme hareketleri umumiyetle bitirilmiştir.

Hegra kalesi Alman himaye kıt'alarına teslim olmuştur. Bu kıt'alar şimdi Röros'un şarkında İsveç hududu civarında bulunmaktadır.

Norveçin şimalinde Norveç kara sularında demirli bulunan iki İngiliz deniz tayyaresi hasara uğratılmıştır.

Bir mayne çarparak hasara uğrayan bir İngiliz tahtebahiri 5 Mayıs'ta Kattegat'da 2 Alman tayyaresi tarafından zaptedilerek bir Alman limanına götürülmüştür. Tahtelbahirin kumandanı ile bir küçük zabıt esir edilmiştir.

Terschelling civarında 2 İngiliz tayyaresi düşürülmüştür. Garb cephesinde kayde değer bir şey yoktur.

Bir İngiliz muhribi battı

Londra 6 (A.A.) — Amiralik makamı, Namsos'daki kıt'aların geri çekilme hareketlerini müteakib «Afridi» muhribinin battığını teessürle bildirmektedir.

Batan Fransız muhribi

Paris 6 (A.A.) — Bahriye nezareti tebliğ ediyor:

Şimal denizinde, bir düşman tayyaresi, etrad nakleden bir gemi kalfesine taarruz etmiştir. Bu müttefik gemi kalfesine dahil gemilerden hiçbirisine isabet vâki olmamış, fakat refakat gemilerinden «Bison» torpido muhribi batmıştır. Tayfanın büyük bir kısmı kurtarılmıştır. Boğulanların allelerine haber verilmiştir.

Batan Leh muhribi

Londra 6 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göre, Polonyanın «Grom» torpido muhribi bir bomba isabetle batmıştır. Bu muhrib, Norveçte yapılan askerî nakliyatı himaye eden filo arasında bulunuyordu.

Almanların yeni tahşidatı

Londra 6 (A.A.) — Daily Express gazetesinin Amsterdam muhabirinin siyasi bir menbadan aldığı bir habere göre Memelde ve Baltık denizinin diğer bazı limanlarında Alman kuvvetleri tahşid edilmiştir.

Örfî idare kanun lâiyhası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

den ve İcra Vekilleri Heyetince tayin ve tesbit olunan zabıta salâhiyet ve vazifeleri askerî makamlara intikal edecek - tir. Bu makamlar kendilerine intikal eden sa'âhiyet ve vazifelere müteallik kararları ve emirleri mahallî zabıta marifetle icra ettireceklerdir.

Örfî idare altına alınan yerlerde askerî idare aşığıda yazılı fevkalâde tedbirleri ittihaz ve tatbika salâhiyetli olacaktır:

1 — Görülecek lüzum üzerine meskenleri ve her türlü cemiyet, klüp gibi teşekküllere aid binaları ve bunların müstemilâtını ve iş mahalleri ile sair kapalı yerleri ve mektub, telgraf vesair mersülere, şahısların üzerlerini gece ve gündüz aramak ve bunlarda sübut vesikalı olan veyahud müsadereye tâbi bulunan eşyayı zapt ve radyo, telefon ve telsiz gibi bilcümle muhabere vasıtalarını kontrol ve icabında tatil ve menetmek.

2 — Memleketin inzibat ve emniyetini ihlâl etmek suçlarına sabıkalı olanları ve emniyeti umumiyeye nezareti altında bulunanları ve örfî idare altına alınan yerlerde muayyen ikametgâhi olmaları ve şüpheli olan sair kimseleri örfî idare mntakasından çıkarmak.

3 — Türk ceza kanununun 189-uncu maddesinde yazılı olan silâhlarla alet ve cephanelerin ve dinamit, boğucu gaz, bomba ve buna mümasil alâti muhrube ve mevaddı infilâkiye ve müsteile ve bunların ihzar ve imaline yarayan edevat ve vesaitin teslimi için emirler vermek ve bunları arayıp toplamak.

4 — Gazete, kitab ve sair matbuatların tabii ve nesri veya hariciden ithalini menetmek ve matbaaları kapatmak ve maibuat ve telgraf ve mektub üzerine sansür koymak.

5 — Kâhvahane, bahane, meyhane, tiyatro, sinema, bar ve emsali umuma açık yerleri kapatmak veya bunların açılma ve kapama zamanını tayin ve tahdid etmek.

6 — Örfî idare mntakasına girip çıkmak isteyenler hakkında takyidat ve tahdidat koymak.

7 — Geceleri dolaşmaya takyid veya menetmek.

8 — İcra Vekilleri heyeti tarafından ittihaz ve tebliğ edilen emirleri ve ilân edilen sair tedbirleri tatbik ve icra etmek.

Örfî idare altına alınan yerlerde bu kanunun hükümlerini tatbik etmek üzere hazırlanan Genel Kurmay Başkanı ve seferde Başkomutanlık tarafından en az kolordu komutanlığı yapmış bir komutan örfî idare komutanı olmak üzere seçilerek Müdafaa Vekâletince tayin muamelesi yapılacak, bu komutanın refakatine sübay ve askerî, adil hâkim ve memur verilecektir. Örfî idare mahkemeleri aşağıda yazılı şekilde teşekkül edecektir:

1 — Örfî idare komutanlığı refakatinde askerî mahkeme usulü kanununun 31 inci ve 35 inci maddelerine tevfikân lüzumu kadar askerî mahkeme teşkil olunacak, bu mahkemeler toplandıkları mahallin ismini taşıyacaktır.

2 — Örfî idare mahkemelerinin asıl ve yedek askerî, adil hâkimleri, zabıt kâtibleri ve diğer memur ve müstahdemleri Millî Müdafaa Vekili tarafından intihab ve tayin olunacak, askerî adil hâkim bunlardan bilhissâ hâkimlik etmiş olanlar arasından seçilecektir.

3 — Müstacel ve zaruri hallerde örfî idare mahkemeleri teassüs edinceye kadar mahallî hâkim ve Cümhuriyet Müddeumumleri askerî adil hâkimin vazifesini göreceklerdir.

Bu kanunda yazılı suçlardan dolayı generaller ve amirallerle umumî müfettişler, valiler ve kaymakamlar, hâkimler ve müddeumumler aleyhinde takibat yapılabilmesi için her birinin mensub olduğu idareye göre Millî Müdafaa veya Dahiliye veya Adliye Vekilinin izni almak şart tutulmuştur.

Balkaniara aid müheyyc haberler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Saint - Georges günü münasebetle general Daskalof, beyanatta bulunarak demiştir ki: — Bitaraf, tamamilen bitaraf kalmak için elimizden ne gelirse yapacağız. Bulgar milleti istiklâlini ve sulhü müdafaa etmeğe hazır olmalıdır.

General, kralın ve hükümetin mümessilleri askerî ve sivil erkân önünde harbe ölenlerden stâyisle bahsetmiştir.

Sofya 6 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Ordu bayramı, bugün kutlanmıştır. Evvelâ büyük kilisede, kral ve kraliçenin, kral ailesi erkânının, hükümet azasının, mebusların, kordiplomatların, ataşemillerinin, yüksek devlet memurlarının huzuru ile dini ayin yapılmış ve müteakiben garnizon kıt'aları, büyük bir intizamla, kralın önünden geçmiştir.

Kral ve kraliçe, askerlerin ve halkın hararetili alkışlarıyla ve candan bağlılık tezahürleriyle karşılanmıştır.

İtalyada Kral ailesi harbe girmiyeye aleyhtar!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

niyet ve inşirahla karşılanmıştır.

İtalyan matbuatı ve faşist erkânı bu münasebetle müttefikler aleyhindeki neşriyat ve hücumlarına devam etmekle beraber, gerek kral hanedanı, gerek umumî efkâr İtalyanın bu harbe mutlak surette bitaraf kalmasını ve Almanya uğruna harbe sürüklenmemesini istemektedirler.

İtalya veliahdı ile karısının bugün Papaya yaptıkları ziyaret İtalyada büyük bir alâka uyandırmıştır. Bu ziyaretin tamamen bir cemile ziyareti mahiyetinde olmadığı bildirilmektedir. Veliahd bilâhare Vatikan hariciye nazırı kardinal Maglione'yi de ziyaret etmiş ve Romaya dönüşünde Mussolini ile bir saat süren bir mülâkatta bulunmuştur.

Akdenizdeki vaziyetin bu denizde sahili olan diğer memleketlerdeki akislerine gelince onlar da şöyle sıralanabilir:

Yunan başvekilî general Metaksas, bugün Atinadaki İtalyan elçisini kabul etmiştir.

İspanya hükümeti ise, harbin müstakbel inkişafı ne olursa olsun, kat'iyen bitaraf kalacağına dair müttefiklere teminat vermiştir.

Mısır ihtiyat tedbirlerini tamamlamakta ve her ihtimale karşı hazır bulunmaktadır.

Mısırdaki tedbirler

Kahire, 6 (A.A.) — Akdenizdeki gerginlik dolayısıyla eksperler, ihtilâf halinde Süveyş limanının kesbedeceği ehemmiyeti nazarı itibara alarak bu limanda bazı fennî tadilat yapılması imkânını tetkik etmektedirler.

Hükümet makamları Kahireden Süveyş giden demiryolunun çift hat olarak inşasını düşünmektedirler.

İngiltere ve İtalya

Londra, 6 (A.A.) — Royterin bildirdiğine göre, İngiliz deniz cüzütalarının Akdenizde tahşidleri hakkında İtalyan hükümeti tarafından İngiliz hükümetinden resmen izahat talep edildiği hakkındaki haberler, Londrada bu dakikaya kadar teyid edilmemektedir.

İngiliz hükümetinin siyaseti, İtalya ile münasebetlerini idame etmek ve iyileştirmektedir. Evvelce bildirildiği gibi, Akdenizdeki ihtiyat tedbirleri, bir kısım İtalyan matbuatının kullandığı lisan ve yüksek mevkî ılgal eden İtalyan siyasi şahsiyetlerinin beyanatı üzerine alınmıştır.

Mezunen Londrada bulunmakta olan İngilterenin Roma büyük elçisi Percy Loraine, vazifesi başına hareket etmiştir. Sir Percy bu akşam Romaya varmış olmaktadır.

İtalyada müttefikler aleyhine nümayiş

Roma 6 (A.A.) — Havas: Milâno'dan haber verildiğine göre 3 Mayıs akşamı 100 kadar talebe Fransa ve İngiltere aleyhinde nümayişte bulunmuştur. Talebeler Fransa ve İngiltere aleyhinde bağırıp çağırarak ve bu iki memleket aleyhinde hasmane hisler izhar ederek sokaklardan geçmişlerdir.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris 6 (A.A.) — Havas: Ordre gazetesinde Pertinax, Akdeniz meselesinin bugünkü vaziyetini şöyle hülasa ediyor:

Akdenizde yeni bir hâdis vukuagelmemiştir. En dikkatli müşahidelerin söylediklerine göre, İtalyan gazetelerinin ve radyolarının bağırmalarına, mühim askerî ve bahri harıklar refakat etmemektedir. Bundan başka, 2 Mayıs'ta, Roma hükümeti, kendilerini tehdid altında görmekten fariğ olmaları Yunanistan ve Yugoslavyaya niyetleri hakkında teminat vermiştir.

İstanbul Defterdarlığından:

Üsküdar Valide bağındaki prevantoryom talebe ve öğretmen sanatoryomununun 60698/54 altmış altı yüz doksan sekiz lira 54 kuruş keşifli ikmal inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme, 13/Mayıs/1940 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Defterdarlığı Millî Em-lâk Müdürlüğünde toplanacak olan komisyonunda açılacaktır.

Mukavele eksiltme, bayındırlık işleri umumi, hususi ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülasası ile buna müteferriğ evrak 350 kuruş mukabilinde İstanbul Millî Em-lâk Müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 4284/93 dört bin iki yüz seksen dört lira doksan üç kuruştur.

İstekillerin; teklif mektublarını ve bu işe benzer en az 50,000 elli bin liralık iş yapacağına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehiyet ve 940 yıla ad Ticaret odası vesikasını havi kapalı zarfların 13/Mayıs/1940 Pazartesi günü saat on dörde kadar İstanbul Defterdarlığı Millî Em-lâk Müdürlüğü odasında toplanan komisyon reisliğine sıranumaralı makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Teklif mektubları; eksiltmenin açılma saatinden bir saat evveline kadar yetismek üzere iadeli taahhüdü mektub şeklinde gönderilebilir. Bu takdirde dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması ve talbin isimle açık adresinin ve teklif mektubunun hangi işe aid olduğunun yazılması lâzımdır. Postada olacak teklifler kabul edilmez. (3216)

Bayan Tabouis, Oeuvre gazetesinde diyor ki:

İtalya, hatta hareketini kat'i surette tayin etmeden ve bunun hakkında tam kararını vermeden evvel, büyük bir metalbel propaganda girişecektir. Bu propaganda, Almanyanın yanbaşında harbe girmek fikrine hâlâ ziyadesiyle muhalif olan İtalyan erkânı üzerinde tesir icrasını hedefini güdecektir. İtalyanın metalbeli bittabi çok geniş ve binnetice kabul edilmez bir mahiyette olacaktır. Bunların müttefikler tarafından reddedilmesi üzerine, İtalyan hükümeti, İtalyan erkânına şu ehiyet inandırmak plânını bulacaktır ki eğer İtalya harbe giriyorsa bu sırf, plutokrasi devletlerinin doymamazlığı sebebiyle mecbur olduğundan dolayıdır.

Jour gazetesinde Fernand Laurent diyor ki:

Bundan 25 sene evvel, tam bugün, İtalya, 1914 harbine müttefiklerin yanbaşında girmiş bulunuyordu. İtalyanın birlikle birlikte olması neticesinde, yalnız düşman adedi bir fazla olmakla kalmıyacak, fakat bütün bir kültür, bütün bir medeniyet yıkılacaktır. Fakat İtalya şurasını iyice bilmelidir ki eğer son kararlar arifesinde, Mussolini Rubiconu geçmeğe karar verirse, İtalya, karşı sahilde, müteessir fakat azımkâr olarak cevap vermeğe hazır müttehid bir halde müttefikleri karşısında bulacaktır. İtalyayı bundan haberdar etmek, kendisini bu ane kadar anıyanlar ve sevenler için, bir dosta yapılabilecek en mühim hizmettir.

Epoque gazetesinin diplomatik muharriri ise, bir kaç haftaya kadar, İsviçre, İsveç, Finlandiya, Portekiz ve İspanya hariç, bütün diğer Avrupa milletlerinin harbe girmesinin mümkün bulunmasından korkmaktadır.

İngilterede muhalif partiler Başvekilî iki nazırın çekilmelerini istiyecelermiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Aynı partiler azası, bu nazırların millet huzurunda hesab vermeğe mecbur olduklarını ve hareketlerini muhbir gösterecek izahat veremedikleri takdirde istifaya davet edileceklerini açıkça söylemektedirler.

İşçi partisi mebuslarından Morison, Southemptonda irad ettiği bir nutukta, ezümle demiştir ki:

— Çemberlayn, Con Saymon ve Samuel Hor için, istifaları hakkında düşünmek vakti artık gelmiştir.

Londra 6 (Havas) — Efkârı umumiyeye, harbin seyri ve bilhassa Norveç hareketünün neticeleri hakkında başvekil Çemberlayn tarafından yarın Avram Kamarasında verilecek olan izahatı sabırsızlıkla beklemektedir.

Başvekilî müteakib, muhalefet liderleri Atli ve Arçibald Sinklerin de sözü alacakları anlaşılmaktadır. Müzakerelerin 2 gün devam edeceği ve bu müddet zarfında bahriye nazırı Çörçil, hava nazırı Samuel Hor ve harbiye nazırı Oliver Stanly'nin de muhtelif istizahlara cevap verecekleri tahmin olunmaktadır.

Lordlar Kamarasında

Londra, 6 (A.A.) — Çarşamba günü Lord Strablgi, Lordlar Kamarasında, bir takrir vererek müzakereyi açacaktır. Lord, takririnde, umumiyet itibarile harbin sevk idaresine ve hassaten Norveç hareketına nazarı dikkati celbedecek ve bu hususta vesail istiyecektir.

Çörçil'in salâhiyetleri genişletildi

Londra, 6 (A.A.) — Daily Telegraph ile News Chronicle, harbin idaresine müteallik kararları tanzim ve tatbik etmesi için Churchill'e daha geniş salâhiyetler verilmiş olduğunu bildirmektedirler.

Başvekilin son seyahatinden intibalar

Erzincanda yapılmakta olan barakaları tetkik

Sivas istasyonunda askerî teftiş

Mizah : Tanıdıklarımızdan biri Dimyata pirince giden

(Baştarafı 7 nci sayfa)

Fakat kendilerini göstermek için giyinip sokağa çıkmaya vakit bulmadan, evlerine misafirler gelir. Üstlerine başlarına masraf etmekten evlerine hiç bir şey alamamışlardır. Misafirler etrafa bakarlardı. Evin içinde eşya namına gördükleri, iki kırık sandalye, bir çürük masa ve bir ot minderden başka bir şey yoktur. Misafirler:

— Ne fakir insanlar, ne kadar sıkıntı içinde diye düşünüyorlardı.
Dimyata pirince gidenler, zengin ve rahat yaşar görünememişler, fakir ve sıkıntı içinde görünmüşlerdir.

Kış geçmiş, baharın son ayı gelmiştir. Dimyata pirince gitmek isteyenler karşı karşıya geçer konuşurlar:

— Bu sene bir sayfiyeye gitsen.
— Evet evet, meselâ Erenköy.
— Erenköyü istemem, Suadiye.
— O da olabilir.
— Amma hepsinden iyisi Büyükdada, Büyükdada bir ev tutarız. Hem şöyle görünüşlü bir ev olmalı.

— Ben bir beyaz kostüm yaptırırım.
— Bana bir iyi, bir de şöyle böyle iki yazlık elbise lâzım.

— Mayo lâzım.
— Plâja inmek için ayrı bir rob yaptır-mahyım.

— Ben bir panama şapka alırım.
— Ben de...
— Evvelâ bunları almak lâzım.

— Ya öbür dünyada ne olur?
O dünyadan bu dünyaya haber gel-miyor ki, cennetler içinde cenneti âlâden başkasını istemiyenlerin hakikaten cen-neti âlâ da mı, yoksa cehennemde mi ol-duklarını bilelim. İsmet Hulusî

Ellerinde bir miktar para vardır. Bir-likte sokağa çıkarlar. Ellerindeki bütün parayla yazın Adada gitmek için tasar-ladıkları eşyayı alırlar. Evlerine döndük-leri zaman neleri var neleri yoksa kapı önünde bulurlar, şaşırırlar:

— Bu ne hal?
Ne hal olduğu çabuk anlaşılır, aylık vermedikleri için ev sahibi onları evden çıkarmıştır:

— Şimdi ne yapmalı?
— Adaya taşınacaktık ya...
— Öyle amma, Adada ev tutmak için de para lâzım.

— Bütün paramızı Adada gıyeceğimiz eşyaya verdik.
— Şimdi ne yapmalı?..

Dimyata pirince gidenler, Adada köşk tutmak isterlerken, şehirde oturdukları evden atılmış olurlar.

Dimyata pirince gidenler, tramvaya binmek istemezler, tramvayı adı buluyorlar, taksiye binmekten hoşlanmazlar:

— Taksiye binmek de bir şey mi herkes taksiye biniyor.
— Kendimize bir otomobil almalıyız.
— Takstitle de veriyorlarmış.

— Oldu olacak alalım, ne yapar ya - par öderiz.
Taksitle bir otomobil alırlar.

Bir iki defa bu otomobille gezerler. Taksit vakti gelir:

— Nasıl vermeli.
— Bilmem.
— Hele birkaç gün geçsin bir çaresine bakarız.

Birkaç gün geçer, bir çaresine baka-mazlar. Otomobil haczedilir, neleri varsa haczedilir, maaşlarına haciz konur.

— Şimdi ne yapmalı?
Bir yere gidecekler, tramvaya binseler de gidebilirler. Fakat hacizden para art-mamıştır ki tramvaya binebilsinler, ya-ya yürürler.

Dimyata pirince gidenler, hususî oto-mobilde gezmek isterlerken tramvaya da binemeyecek hale gelmişlerdir.

Dimyata pirince gidenler ihtiyar olurlar, saçları beyazlaşır, vücudları iki bük-lüm bir hal alır. Fakat huy canın altın-dadır. Canları çıkmadığı için huyları da baki kalmıştır.

Karşı karşıya oturmuşlardır.
— İkimiz de epey yaşlandıık.
— İki ayağımız çukurda.
— Şurada kaç günlük ömrümüz kaldı ki.

— Doğrusu cenaze alayımın çok par-lak olmasını isterim.
— Ben de öyle, en aşağı otuz otomobil olmalı.

— Otuz az, elli olmalı. Cenaze otomob-ili de hani o yeni süslü bir otomobil var ya o olmalı.

— Cennette gene birbirimizi buluruz.
— Cennetler de birkaç tane imiş.
— Tabii en âlâsında.
— Tabii tabii.

Ecel gelir, onları alır. Dördür kişinin omuzunda mezarlığa götürülürler.

— Ya öbür dünyada ne olur?
O dünyadan bu dünyaya haber gel-miyor ki, cennetler içinde cenneti âlâden başkasını istemiyenlerin hakikaten cen-neti âlâ da mı, yoksa cehennemde mi ol-duklarını bilelim. İsmet Hulusî

— Bu ne hal?
Ne hal olduğu çabuk anlaşılır, aylık vermedikleri için ev sahibi onları evden çıkarmıştır:

— Şimdi ne yapmalı?
— Adaya taşınacaktık ya...
— Öyle amma, Adada ev tutmak için de para lâzım.

— Bütün paramızı Adada gıyeceğimiz eşyaya verdik.
— Şimdi ne yapmalı?..

Dimyata pirince gidenler, Adada köşk tutmak isterlerken, şehirde oturdukları evden atılmış olurlar.

Dimyata pirince gidenler, tramvaya binmek istemezler, tramvayı adı buluyorlar, taksiye binmekten hoşlanmazlar:

— Taksiye binmek de bir şey mi herkes taksiye biniyor.
— Kendimize bir otomobil almalıyız.
— Takstitle de veriyorlarmış.

— Oldu olacak alalım, ne yapar ya - par öderiz.
Taksitle bir otomobil alırlar.

Bir iki defa bu otomobille gezerler. Taksit vakti gelir:

— Nasıl vermeli.
— Bilmem.
— Hele birkaç gün geçsin bir çaresine bakarız.

SPOR

Galatasaray - Fener muhtelitinin Mısır'daki maçları

Cuma günü Mısır'a hareket eden Galata-saray - Fenerbahçe muhtelitti ilk maçını Cu-martesi günü İskenderiyede yapacaktır.

Takım oradan Kahireye giderek Pazar gün-ü ikinci oyununu oynayacaktır.

Bisikletçilerimiz bu hafta Romanya'ya gidiyor

Romanyada yapılacak sürat ve mukave-met bisiklet yarışlarına iştirak edecek spor-cularımız bu hafta Bükreşe hareket edeceklerdir.

Takım 12 kişilik bir kafile olarak seyahate çıkacaktır.

19 Mayıs şenlikleri

19 Mayısta yapılacak jimnastik şenliklerine her sene olduğu gibi bu sene mektebilerden maada klübler de iştirak edecektir. Aynı gün bir sene zarfında mükâfat ve kupa kaza-nmış bulunan klüb ve sporculara bunlar me-rasimle verilecektir.

Ankara muhtelitti Suriye ve Lübnana gidecek

Ankara (Hususî) — Beruttaki Hilmi spor klübü, Ankaradan seçilecek kuvvetli bir futbol takımı gönderilmesini Hariciye Vekillîği vasıtasile Futbol Federasyonundan rica etmiştir. Yapılan davete nazaran Suri-ye ve Lübnan'daki turnuva 15 gün devam edecek ve kafile 16 kişiden mürekkep olaca-ktır.

Bu davetin kabul edilip edilmiyeceği ve oraya hangi takımın gönderileceği henüz belli değildir.

Doğmabahçe izdihamı hâdisesinin mahallinde keşif yapıldı

Keşif yapılırken

Dolmabahçe sarayındaki izdiham hâ-disesinin mahallinde tetkiki için, İzmit Ağırcezasından gönderilen talimat üzeri-ne, bir keşif yapılmasına karar veril-miştir.

Dün saat 14 de saraya gidilerek, 2 inci Ağırceza hâkimlerinden Halil Ceysey ve müddeiumumî muavini Turgudun huzur-

larile, bitaraf bir ehlihbire tarafından fa-cianın vukua geldiği yerde keşif yapılmış ve hâdisenin cereyan şekli araştırıl-mıştır.

Keşifte, Emmiyet 2 inci şube müdür muavini Tefvik Doğan da hazır bulun-muştur.

Son Postanın zabta romanı, 34

3 KELİMENİN ESRARI

Yazan: İhsan Arif

— Nasıl arzu ederseniz.
Biraz sigara yaktılar ve Büyükdere-ye kadar havayıtaan konuşurlar.

Büyükdere'de iskele civarındaki lo-kantalardan birine girdiler, deniz üzeri-ne uzanmış tahta salaşın ta ucuna oturdular. Yılmaz, iki bira ısmarladı.

Birçok kimseler tarafından (Kudret Altuğ) isimle tanılan şık genç, müte-ressis nazarlarile etrafı süzüyordu. Bu genci tanımayan onu miras yemiş bir paşazade sanardı, Geniş alm, zekâsı hakkında iyi bir not sayılabiliirdi. Her zaman haygın gibi bakan iri siyah göz-leri kendisine cazib bir hal veriyordu.

Şık ve genç olmasına rağmen züppece hiç bir hali yoktu. Hattâ yaşına nazaran fazla vakur ve ciddi görünüyordu. Onu bilmiyen «İşte tam bir centilmen!» di-yebilirdi. Halbuki, bu zat! İstanbul po-lislinin sabikalılar kısmında şişkin bir dosyası olan genç ve maruf bir serseri idi. Şimdiye kadar, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekârlık gibi yüzlerce suç işle-

miş, zekâsı sayesinde birçoğunu mu-vaffakiyetle atlatmış, fakat beş on kere de yakayı ele vermişti. Polis, onu tehli-keli bir serseri diye tanıyor, ve daima taklib ediyordu. Hele, son vak'asında az daha adamakıllı olkamm altına gide-cekti.

Yılmaz, bu serseriye, polisten tanı-yordu. Onun fazla vak'alarında göster-diği maharef ve inceliği takdir ediyordu. Ve zekâsını cemiyet zararına kul-lanmak vaziyetine düşmüş olan bu adama acıyordu. Onun için sırasına göre, kendisine dost muamelesi ediyordu. Bunun başka faydaları da vardı. Yıl-maz, polislin bile bazan içinden çıkama-dığı birçok mühim hâdiselerin esrarını böyle serserilerden öğreniyordu. Gaze-ticilikteki muvaffakiyetini biraz da bunlara medyundu.

Yılmaz, lokantanın tenha bir yerine oturmuş olmalarına rağmen yavaş bir sesle konuşmayı tercih ediyordu:

— Evlâdım Kadri (serserinin asıl is-

mi Kadri idi. Meslekdaşları ona Altın diş Kadri derlerdi. O da kendisini mes-keleme lüzum gördüğü yerlerde Kudret Altuğ ismini kullanırdı.)

Genç serseri asıl ismini duyunca gayri ihtiyari bir irkildi ve gazeteciye garib bir tonda sınıttı.

— Kadri, ben senden bir yardım bekliyorum.

— Emredersiniz paşam!

Şurasını söylemek lâzımdır ki, Kad-ri, hakikaten iyi, kıbar bir ailenin çocu-ğudur. Nasıl, serseri olduğunu kendisinden başka kimse bilmez. Fakat onun serseriliğinin de garib tarafları vardır.

Her zaman terbiyeli ve naziktir. Dost-larına kat'iyen fenalık etmez. İş ortak-larına karşı çok namuskâr davranır. Hileyi sevmez haksızlığa daima isyan eder. Kendisine yapılan iyilikleri de kat'iyen unutmaz, Yılmaz, bir kere ona bir iyilik etmiş, haksız yere kodesi boy-larken polislin elinden kurtarmıştı. Kad-ri, bu iyiliği hiç bir zaman unutamazdı.

Binaenaleyh, mukabeleye hazırdı.

Yılmaz, eğilerek serserinin kulağına fısıldadı:

— Ben senden namuslu adamların yapamıyacağı bir şey istiyeceğim. Eğer vicdanen razı olursan teklifimi kabul eder, istediğimi yaparsın!

— Hay hay!
— Eğer, vidadanın müsaade ediyorsa

ve korkmuyorsan şu (Yarasa) hakkın-da bana malûmat ver.

Kadri'nin gözleri parladı:

— Muhterem bayım! Yarasanın çir-kin bir hayvan olduğunu bilmiyor mu-sunuz?

— Ben sana hayvandan bahsetmiyo-rum. Şu şeytan gibi kendisini hiç kim-senin gömmediği esrareniz adandan bahsediyorum.

— Ha şu mesele! Evet o bir şeytan-dır. Ve tahmin edersen ki şeytan ben de görmedim.

Yılmaz, Altındış Kadri ile konuşur-ken, onun polislin vakif bulunmadığı birçok mühim esrara sahib olduğunu çok iyi biliyordu. Fakat, acaba, bildik-lerini bir gazeteciye söylemek işine gelir mi?

Altındış Kadri sinsi sinsi güldü:

— Acaba bu (Yarasa) ismi takılan insan kimdir?

— Bu sual bana sormana hayret edi-yorum. Herif, herhalde bir banka mü-dürü veya bir tüccar değildir.

— Ne malım? Onun ne olduğunu kim biliyor ki?...

— Haklısın! Fakat sana bunu soru-şunun mühim bir sebebi vardır.

— Şuna tamamen emin olabilirsiniz ki onun hakkında bir şey bilmiş olsay-dım bunu size mutlaka söyledim. Fa-kat size faydası dokunacak hiç bir şey

«Son Posta» nın tarihi tefrikası: 49

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Müthiş bir tehdid

— Sen lâfi uzattıkça ben de korkun-dan ecel terleri döküyordum ya Mansur.

Vaktile Turanşahın sarayında Kutuzla kaç kere karşılaşmıştık. Eğer biraz zeki ve hafıza sahibi bir adam olsaydı, siyah sakallarımıza rağmen bizi tanımakta güç-lük çekmezdi.

— Daha fazla temasımız olduğu halde Şamda iken Baybars bizi tanımadı da Ku-tuz nereden tanımsın? Aradan bu kadar zaman geçti. Turanşahın eski toy ve hop-pa nedimlerinin bir gün isimlerini de-giştirerek uslu akıllı iki elçi olacıklarına kim ihtimal verebilir? Herkes bizi çok-tan unuttu. Akhn varsa şu buzlu şerbeti iç de keyfine bak, eskiden bize diş biliyen kölemenler şimdi nasıl ikram edecekle-rini bilmiyorlar.

— Bu muvaffakiyetimiz hakikaten şa-hane oldu ya Mansur.

— Hangi işe el attım da muvaffak o'a-madım ya Haldun? Benim kimin oğlu ol-duğumu bilirsin. Babam toprağı bol ol-sun cesedinde şeytan ruhunu gezdiren bir insandı.

— Onu bile mağlûb ettin ya Mansur.

— Meydanın bana kalması için onun yolundan çekilmesi lâzımdı. Her ne ise.. Şimdi maziye karıştırıp canımı sıkma. El-de edeceğimiz muvaffakiyetin bize ka-zandıracağı serveti düşün.

— Ya Helâgü galib gelirse?

— O bana vız gelir. Onların boğuşma-sı bitene kadar biz çoktan alacağımızı a-larak bir tarafa savuşmuş olacağız. Bi-zim gibi adamlara daima muhtaç olan Nasır budalası muhakkak vâdettiği pa-rayı verecektir. Daha olmazsa Helâgü-nün hizmetine gireriz. Zaten Şamda iken onun casuslarile münasebette bulunup bir hayli parasını çekmişim.

— Bundan da hiç haberim yoktu. Sen hakikaten müthiş bir adamsın ya Man-sur!

— Ya sen Haldun! Sen de çok yaman bir şairsin.

İki arkadaş kahkahalarla güldüler. Ka-zanacağı servetin hayalâtına dalan Man-sur artık eğlenceli şeylerden bahsediyor-du.

— Bir kere Nâsırdan paraları çektik mi ondan öte kolay - diyordu - zaten yanımızda da külliyyetli para var. Şam-daki eşyalarla da satar, harbden uzak bir diyara meselâ Yemene veya Tunusa gi-deriz. He'e Bizans bana pek cazib gel-iyor. Orada nefis şarabları gövdeye çe-ker o zambak kadar beyaz tenli ve sarı-sın Rum güzelleri arasında coşkun saat-ler geçirmek; oh ya Haldun biliyor mu-sun? Hiç bir zaman kadına ve şaraba doymuyorum. Senelerdenberi bu uğur-da kaç yüz kere yüz bin dinar harcadım.

Şarab ve beyaz ten işte çevirdiğim bütün desiselerin gayesi.

Soluk yüzlü şair koynundan çıkardığı bir parça afyonu yuttuktan sonra:

— Kadın, kadın! - diye inledi - lüzu-mundan fazla kullanmış bir kelime. Be-yaz et ve şarab; ruh âlemindeki sonsuz lezzetin sırrına eremiyen yarı hayvan-lara salya akıttıran iki kelime. Kadın, ca-nımı sıkın şey.. nihayetinde bezginlik veren kudurma. Ya Mansur ben kadın-dan hâlâ bir şey anlamıyorum.

Melik Nâsırın sahtekâr sefiri:

— Fena ahlâklık esrarkeş - diye ho-murdandı - bu afyon sevdası ile o kötlü huy sende oldukça hiç bir zaman kadın denen varlığın manasını anlamıyacaksınız.

Yavaş, yavaş keyfi gelen Haldun şim-di bir kedi yavrusu gibi yerde yuvarla-nıyordu.

— Sen öyle sanarsın ya Mansur. Ben hayal âleminin miracını görmüş bir insa-nım, kadın benim için bütün muhtev-latını boşaltmış bir torbadır.

Titrek elile havada helezonlar çizerken asabi bir sıçrayışla doğruldu. Kapı vur-rularak dışarıdan bir ses yükselmisti.

— Size bir mektub ya geldi.

Mansur koşarak kölenin getirdiği mek-tubu aldı.

— Kim getirdi bunu?
— Zenci bir köle.
— Bir şey söyledi mi?
— Hayır, söyleyemedi.
— Nasıl?
— Söyleyemedi. Dilsizdi çünkü.
— Garib!

Köle çekildikten sonra hayretle mek-tubu açtı. Keyfi başına vuran Haldun a-sabiyetle haykırmıyordu.

— Hızlı oku ben de merak ettim.

O kâşlarını çatarak yüksek sesle oku-du:

«Eski dostum Kemaleddin Ömerin Kahireye avdeti beni pek sevindirdi. Ken-disini derhal ziyaret etmek arzusunday-dım. Fakat bazı mühim sebebler buna mâni olduğu gibi isimimi dahi açığa vur-maktan çekindim. Kıymetli dostum e-ğer bu akşam tensib olunan şekilde beni görmeye gelirse kendisi için çok faydalı olacağım. Tensib olunan şekil akşam ez-mi okunurken dilsiz bir kölenin getirdiği arabaya binerek ziyaret mahalline gel-mekten ibarettir. Zeki bir adam olan Ke-malettin Ömer eğer hayatını tehdid eden bazı gizli tehlikelere karşı koymak isti-yorsa muhakkak tek başına bu davete icabet etmelidir. Aksi takdirde ne olabi-leceğini pekâlâ tahmin buyurabilirsiniz. Bakı selâm ve meveddet.»

Mansur sapsarı bir mindere çöktü.

(Arkası var)

bilmiyorum. Yarasa hakkında herkes bir şey söylüyor. Fakat, kimsenin hak-kati bildiğine emin değilim!

— Çok garib şey.

— Hattâ, daha ileri giderek diyebi-lirim ki, Yarasanın cinsiyeti hakkında da kimsenin doğru olarak bir şey bildi-ği yoktur.

— Ne demek istiyorsun, bu bir e-kek değil mi?

— Gören yok ki... Bir kadın da olabilir. Fakat, ben onun erkek olduğuna eminim. Zira, kadınlar arasından müthiş katiller çıktığını biliriz. Fakat, onlar, bu kadar esrareniz bir teşkilât-la çalışmaya muktedir değildirlir.

— Evet, şayanı hayret bir insan bul Ben de onu gören ve tanıyan kimseye tesadüf etmedim şimdiye kadar.

Altındış Kadri; birayr bir nefeste içti, ve Yılmaz kendisine eğilmesini işaret ederek dedi ki:

— Onu ancak, çok yakını olan ve tamamen itimadını haiz bulunan birkaç kişi bilir. Bunlar; Yarasa'ya bir mabuda tapar gibi taparlar. Ondandır, emri mukaddes bir vazifeyi ifa eder gibi yaparlar ve başka hiç bir şeye karışmazlar. Onlar harice karşı bir mezar gibi sağır ve ketumdurlar.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Ödemişin çok güzel bir nahiyesi: KIRAZ

Tabii güzelliklerle dolu olan bu nahiyede caddeler açıldı, yeni binalar yapıldı, modern çarşılar kuruldu

Ödemiş (Hususi) — Sizi bu mektubunda İsviçre köylerinden hiç te geri olmayan bir Türk köyünde, Kiraz nahiyesinde dolandırmak istiyorum. Efeler diyarı Ödemişin doğusunda ve 30 kilometre mesafesinde bulunan bu güzel ve şirin nahiye, tabii güzelliklerle, münbit arazisile, mamureleriyle, değme Avrupa köylerinden hiç te geri değildir.

Ben Kiraz nahiye merkezine birinci sınıfta dört sene evvel gelmiştim. Kiraz nahiyesinin çok ileri düşünen halkı, o zaman nahiyesini daha çok güzelleştirmek için içlerinden yapıcı bir belediye reisi arayışta duruyorlardı. Şimdiki Kiraz nahiyesini gezenler, o zaman aranan reisin büyük bir isabetle bulunduğunu hemen anlayabiliyorlar.

Hergün seri adımlarla Avrupalılaşan bu Türk köyünün tertemiz ve çalışkan bir halkı, çok azimli ve koyu milliyetçi insanları vardır. Hududu Alaşehre kadar dayanan Kiraz nahiyesini ihya eden Küçük Menderes çaydır. Başta bütün mahsulü olmak üzere hububat, incir ve diğer bütün Ege mahsulleri bu güzel köyün iktisadi hayatında ayrı ayrı rol oynuyorlar.

Dört sene evvel Kiraz nahiye merkezinde rastlanan inşaat hatalarının ortadan kalktığını ve mükemmel caddeler a-

çıldığını görmek insana inşirah veriyor. Bu şirin nahiyesinin Fehmi Önder adında çalışan bir müdürü var. Bu zat Kiraz nahiyesine gelince az, fakat iyi iş, az fakat iyi inşaat üzerinde tevakkuf etmiş, asri fırın, asri ve havadar kahvehaneler, hal, manifaturacılar çarşısı, hayvan pazarı, kasablar çarşısı tesis etmiştir.

Ben Kirazda sokakta yerlere tüküren tek kişiye rastlamadığımı söylersem buna belki de şaşacaksınız. Sokağa hiç kimse bir parça kâğıd, bir kibrit kutusu fırlatmağı hatırlanmadığını geçirmiyor. Çünkü her iş hesablı, her şey düşünülmüş ve hazırlanmıştır.

Günün muayyen saatlerinde süpürülen sokaklar tertemizdir. Kirazın halk okuma odası, büyük bir ihtiyaca cevap veriyor.

Nahiye müdürü pratik bir adam olduğu için, işi kanun yoluna dökmekten kahvehanelerde her türlü oyunları menetti. Şimdi kahvehaneler, halkın radyoda havadis ihtiyacını temin ediyor.

Kirazın en büyük noksanı elektriktir. Yakın bir zamanda elektrige de kavuşacağına şüphe etmediğim bu güzel nahiyeden ayrılırken bende kalan his, takdir kelimesiyle ifade edilebilir.

A. B.

Güzel kir nahiye merkezi: Çüngüş

Çüngüş (Hususi) — 380 haneden ve 1700 küsur nüfustan mürekkep olan kasabamızda, bağlı bulunduğumuz Çermik kazası kaymakamı Hakkı Türmen ve nahiye müdürümüz Zeki Önenin gayretleriyle günden güne artan bir imar faaliyeti göze çarpmaktadır.

Yeni yaptırılan beş sınıflı ilk okul binası cidden güzel bir eserdir. Şehirlerde 25.000 liraya çıkabilecek olan bu bina en ziyade halkın yardımına ve pek cüz'î bir para ile meydana gelmiştir. Bu sene bahçe ve çamaşırhanesi de ikmal olunacaktır.

Kasabamızın patikalardan ibaret olan yollarının açılmasına ve köylerin telefon şebekesine bağlanmasına ve köy kanununun tatbikine bilhassa ehemmiyet verilmekte, çarşı ve hamamın ıslah ve tamiriyle su ihtiyacının temini üzerinde durulmaktadır. Önümüzdeki yıl halk ovasına da kavuşacak olan nahiyemizde a-sayış işleri pek düzgündür.

Kırkpınar güreşleri hazırlıkları devam ediyor

Edirne (Hususi) — Kırkpınar güreşlerinin son günü olan Pazar günü Saray-ı içinde açılacak olan ehli hayvan sergisi için de hazırlıklara devam olunmaktadır. Trakya'yı ve bütün memleketi yakından alâkalandırmakta olan ve her yıl büyük bir heyecanla kesif bir kalabalık tarafından takip edilen Kırkpınar güreşlerinin çok mükemmel ve çok intizamlı olması için hummalı bir gayret ve faaliyet göze çarpyor.

Seyircilerin istirahatı için 500 kişilik tribünün yapılmasına başlanmıştır.

Ehli hayvan sergisi de 12 Mayıs Pazar günü açılacaktır. Muhitimizde büyük bir rağbet kazanıp ve hayvan yetiştirme hususunda halkımızı teşvike vesile olan bu serginin diğer yıllardan daha zengin olacağı muhakkaktır.

Bu suretle, Edirne diğer yıllardan fazla bir meraklı kütlesini Kırkpınar güreşleri ve ehli hayvan sergisi münasebetiyle sinesinde toplayacaktır.

Güreşlere ve sergiye geleceğilerin istirahatlerinin temini maksadıyla belediye ve Çocuk Esirgeme Kurumu Edirne şubesi her türlü tedbirleri almaktadır.

Denizlide yeni bir cezaevi yapılacak

Denizli (Hususi) — Geçenlerde Denizli gelen Adliye Vekilimiz Fethi Okay, Denizli cezaevini teftiş etmiş, asri bir cezaevi yapılmasına lüzum görerek mahallinin tayin ve tesbitini istemiştir. Hususi bir komisyon tarafından bir kaç yer tesbit edilerek krokisi tetkik için Vekâletçe gönderilmiştir.

Vekâletçe şehrin imar plânına göre Sırakapılar mahallesinde ayrılan 19855,5 metre murabbaı yer muvafık görüldüğünden havalesi gönderilmiş, umumî menfaatler namına istimlak muamelesi ne başlanmıştır.

Çukurovada pamuk ihracatı

Adana (Hususi) — Adanadan dış memleketlere pamuk ihracı hususunda Çukurova pamuk ihracatçıları birliğinin faaliyeti inkişaf devresine girmiş bulunmaktadır.

Macaristana satılacağı daha evvelce bildirdiğim pamuklar Mersinde depo edilecektir. Bu pamukların bedeli Ziraat Bankası tarafından derhal tüccara tediye edilecektir. Bu meyanda Adanadaki stoklar da ihrac edilecektir.

Millî piyango

İkinci tertibin birinci keşidesi bugün Ankarada yapıldı. Kazanan numaralar şunlardır

80.000 lira kazanan

34203

20.000 lira kazanan

20687

15.000 lira kazanan

20284

10.000 lira kazanan

46487

5.000 lira kazananlar

20052 40104 1793 3393 6768

1.000 lira kazananlar

49588	36705	42793	46695	15783	47585
93716	41358	12849	1465	37502	23884
7167	34600	1252	22325	17915	34314
37609	13789	40870	7876	1431	9445
17554	46323	12684	2537	13559	24649
35211	20635	17822	40448	23735	15816
26141	32132	6198	24845	30754	45602
3632	31257	42056	20910	49929	4624
4148	8507				

60 lira kazananlar

357	496	583	716	718	773
860	902	1000	1199	1240	1290
1330	1372	1432	1491	5504	1611
1862	1870	2126	2290	2355	2536
2741	2855	3047	3079	3094	3193
3309	3314	3491	4055	4336	4927

Askerî ceza kanununda iki madde değiştiriliyor

Ankara, 6 (Hususi) — Askerî ceza kanununun 47 inci ve 148 inci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki lâyiha Meclis ruznamesine alınmıştır. Teklif edilen taddiller nazarın Türk ceza kanununa göre verilmiş bir mahkûmiyet kararı askerî suçlardan dolayı hükmolunacak bir cezanın teciline mâni olmayacaktır.

Bundan başka Türk ceza kanununun 141 ve 142 inci maddelerinde yazılı olan cürümleri ordu içinde veya ordu mensurları ve askerî fabrika ve müesseselerdeki müstahdemler veya işçiler arasında işliyenlerin muhakemeleri seferberlik hali mevcut olsun veya olmasın askerî mahkemelerde yapılacaktır. Bu cürümler seferberlik zamanında işlenirse ceza iki misli olarak hükmolunacaktır.

Haydarpaşa ve İzmir gümrük müdürlükleri

Ankara, 6 (Hususi) — Haydarpaşa gümrüğü müdürlüğüne gümrük müfettişlerinden Suphi Okay, İzmir gümrüğü müdürlüğüne gene müfettişlerden Naci Selik tayin olunmuşlardır.

Yıldız sarayının ve bahçesinin bir kısmı belediyeye devredilecek

Yıldız sarayına aid binalardan bir kısmı ile bahçenin bir kısmı Maliye Vekâleti tarafından belediyeye verilecektir. Şehircilik mütehassısı Prost, bahçeden ve binalardan halkın ne şekilde istifade edebileceğini etüd etmektedir.

Genç bir kız havagazile zehirlendi

Evvelki gece Lâlelide bir genç kızın havagazinden zehirlenmesi neticelenen bir hâdise olmuştur.

Lâlelide Selimpasha sokağında 12 sayıda oturan Recebin 17 yaşındaki kızı Melek, dün sabah odasında baygın bir halde bulunarak keyfiyetten zabita haberdar olunmuştur.

Yapılan muayene neticesinde havagazinden zehirlendiği anlaşılan Melek berayı tedavi Haseki hastanesine kaldırılmış, hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

İki amele iskeleden düşüp yaralandı

Fatihte Haraççı Karaahmed mahallesinde Elvanzade sokağında bir ev inşaatında çalışan amelelerden Ali ile Mehmed kurdukları iskelede çökmesiyle 8 metre yükseklikten yere düşmüşlerdir.

Bu sukut neticesinde ağır surette yaralanan her iki amele de tedavi olunmak üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmışlardır.

Amorti kazananlar

İkramiyeler çekildikten sonra sıfırdan dokuz kadar olan on rakam dolaba konmuş ve bunların içinden biri çekilmiştir. Çıkan (8) rakamile nihayetlenen 5000 bilet (10) ar, onda bir hesabile (1) er lira amorti kazanmışlardır.

İsveç kralile Hitler arasında teati edilen mektub

Londra 7 (Hususi) — İsveç ve Alman resmî ajansları tarafından teyid olunduğuna göre, geçen Nisan ayında İsveç kralı Güstav ile Hitler arasında birer mektub teati edilmiştir.

Kral Güstav mektubunda İsveçin bitaraflığını, Hitler de bu bitarafa riayet edileceğini teyid etmişlerdir.

Amerika ordusunun manevralar başlıyor

Nevyork, 6 (A.A.) — Amerika ordusunun büyük manevraları 15 Mayısta başlayacak ve 25 Mayısta bitecektir. Manevralar Luizyanada 70 bin askerin iştirakile yapılacaktır.

Irakta Fırat taşı, birçok ekilmiş arazi sular altında kaldı

Bağdad, 6 (A.A.) — Fırat nehrinin mütemadiyen yükselmekte olan suları, sedde rahne açmış ve ekilmiş geniş arazi sular altında kalmıştır. Hükümet memurları, hasaratı tahdid ve köylüleri himaye etmek için seri tedbirler ittihaz etmektedirler. Çiftçilikle meşgul olan muntaka halkı, süratle buldukları mahalleri tahliye etmişlerdir.

Naibi hükümet ile başvekil, felâketin vukua gelmiş olduğu mahalle giderek icab eden ve ittihaz olunan tedbirlerin tatbikına bizzat nezaret etmeğe başlamışlardır.

Şama giden başlıca çöl yolunda münakalat kesilmiştir.

Romanyada Tuna taşı

Bükreş, 6 (A.A.) — Tuna nehrinin taşması üzerine Galaç yakınında iki bend yıkılmış ve şehrin kenar mahallelerinden bir kısmı su istilasına uğramıştır.

Kemik hastalıkları için yeni bir tedavi usulü bulundu

Berlin, 6 (A.A.) — Frankfurtta kemik hastalığı ile mücadele için yeni bir usul bulunduğu bildirilmektedir. Kemik hastalığına müptela olan çocuklara verilecek süt hergün Ultra-violet şualara gösterilmektedir. Doktorlar bu sütlü genç hasta çocukların birkaç hafta zarfında iy olduklarını ve hastalığın mündefi olduğunu müşahade etmişlerdir.

Ultra-violet şualara gösterilen süt, kokusunu ve lezzetini muhafaza etmektedir.

Siirdde postalar intizama sokuluyor

Siird (Hususi) — Yeni valimiz Recai Törelî işe başladığı gündüberi yılmaz ve yorulmaz bir faaliyetle şehrimizin imarına çalışmaktadır.

Va'imizin bu alâka ve gayreti ümrana çok muhtaç şehrimizi ihya edeceği gibi Siirdlileri de ziyadesile sevindirmektedir. Kış imtidadınca zaman, zaman karla kapanan Diyarbakır yolu havaların müsaid gimesinden tamamen açılmış, kamyonların seyrüseferine elverişli bir hal almıştır.

Bu sebeble teahhürle gelip giden posta servisleri intizama girmiş bulunmaktadır.

Maamafih muhalefeti hava dolayısıyla badema postaların sekteye uğramaması için müsaid mevsimlerden istifade ederek münakalâtın icab ettirdiği tedbirleri almak lazımdır.

Trakya köylerinde köy müzeleri açılıyor

Edirne (Hususi) — Trakya köylerinin 5 inde birer köy müzesinin açılması umumî müfettişliğe kararlaştırılmış bulunmaktadır. Köy müzesi açılacak köyler meyanında Havsa, Pehlivan köyü de dahildir.

Köy müzesine konacak eşyanın toplanması bizzat umumî müfettiş General Kâzım Dirik meşgul olmaktadır.

Köy müzelerine konacak eşya köylümüzün şimdiki kadar evlerinde ve işlerinde kullandığı şeylerdir, meselâ bu arada muhtelif cins yayıklar, çömlek, desti gibi toprak masnuatı, demir ve ağaç sapanlar, yiyim ve giyim malzemesi de vardır.

Samsundan küçük haberler

Partiilerin tanışma toplantısı
Halk partisi üyeleri arasında geçen Çarşamba günü akşamı bir tanışma toplantısı yapılmış ve samimî hasbıhallerde bulunulmuştur. Vilâyet idare heyeti reis vekili bu toplantıda çok mevzu bir hasbıhal de yapılmıştır.

Gazi parkında umumî konser
Gazi parkında her Pazar günü Halkevi bandosu tarafından umumî bir konser verilmesi kararlaştırılmıştır. Bilhassa yaz günleri fevkalâde kalabalık olan parkta bu konserlerin çok faydalı olacağı tabiidir.

Tohumluk yardımı
Vilâyetimizde zelzele felâketzedeleri için Kızılay umumî merkezinden tohumluk mübayaası edilmek üzere sekiz bin liralık tahsisat gelmiştir. Çarşamba muntakasında felâkete uğrayan çiftçiler için tohumluk mısır ve fasulye da mübayaa edilecektir.

Havzada konferans
Havza kaymakamı Sadi Süer tarafından Havza Halkevinde (İktisadi işler) mevzu bir konferans verilmiştir.

Küçük memleket haberleri

★ Samsunda 19 Mayıs günü merasiminin her senekinden daha parlak olmasını teminen hazırlıklara başlanılmıştır. Bu mesud yıldönümünün programını tesbit etmek üzere valinin riyasetindeki komisyon, Perşembe günü toplanmış ve icab eden kararları vermiştir.

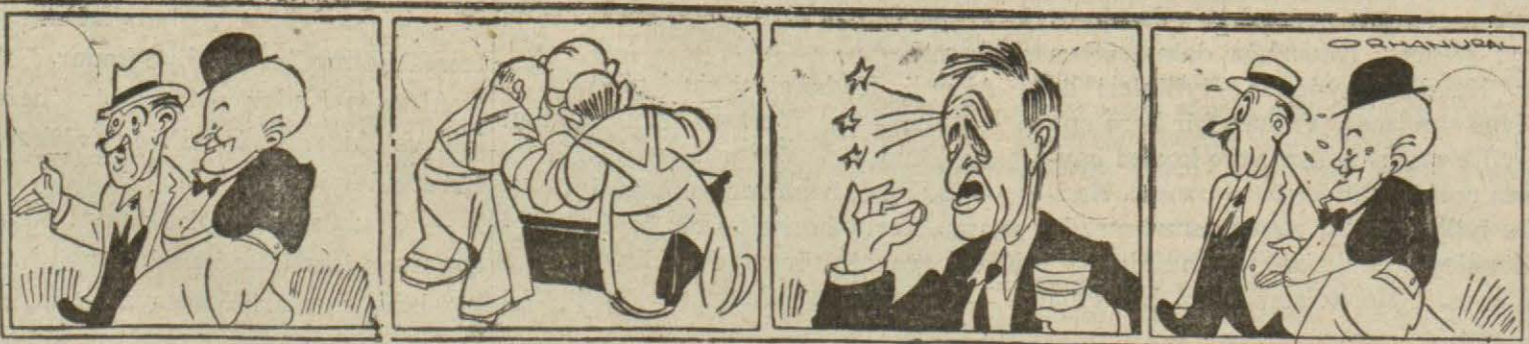
★ Samsunda son hafta içinde havalar bir denbire soğumuş ve bir müddettir sıcak havalara alışmış olan halkı hayrete düşürmüştür. Bu sene, kış mevsiminin kolay kolay uzaklaşmağa niyeti olmadığı anlaşılacaktır. Halbuki geçen hafta yaz günlerinden farksız sıcaklar hissedilmişti.

★ Samsun yolu iskelesinin tamiri bellediyece yaptırılmıştır. İskelede birçok yer eskimiş bulunmakta idi. Belediyeye aid vincin de tamirine başlanılmıştır.

★ Geçen hafta Ankaraya gitmiş olan Partî müfettişi Erzurum mebusu Salim Altuğ, Samsuna avdet etmiş ve teftişlerine başlamıştır.

★ Boyabadda içinde bulunduğumuz yılda yeniden 25 ilâ 30 köy mektebi açılacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bugün bir dostum söyledi..

.. sahte aspirin yapan bir sahteke..

... bunları piyasaya çıkarmadan önce yakayı ele vermiş...

Hasan Bey — Ceza olarak başlarını ağrıtmalı, ondan sonra da bu sahte hapları kendilerine yutturmalı derim.

RADYOLIN

İle sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

BALSAMİN Kremleri - BALSAMİN Güzellik eksiri - BALSAMİN Rimelleri - BALSAMİN Pudraları - BALSAMİN Rujları - FARD BALSAMİN.
En kibar mahfillerin kullandıkları ve bütün dünyaca tanınmış sıhhi güzellik müstahzarlarıdır.

**GRİP BAŞ ve DIŞAĞRILARI
NEURALJİ-ARTRİTİZM-ROMATİZMA
KAŞE
NEOKALMİNA
ALINIZ**

T. İŞ. BANKASI
1940 Küçük
Carî Hesaplar
İKRAMİYE PLÂNI

1940 İKRAMİYELERİ:

1 aded 2000 liralık	=	2000.—	lira
3 » 1000 »	=	3000.—	»
6 » 500 »	=	3000.—	»
12 » 250 »	=	3000.—	»
40 » 100 »	=	4000.—	»
75 » 50 »	=	3750.—	»
210 » 25 »	=	5250.—	»

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs,
1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon : 20203

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicaşı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Hayri tarafından Karaköyde Şerbeta - ne sokağındaki 25 No.lu evde saklı iken hall hazır ikametgâhının meşhul olduğu taahhüd eden Mustafa aleyhine, mahkemenin 939/1286 No.lu dosya ile açılan boşanma davasının muhakemesi sonunda kanunu medeninin 134, 138, 142 inci maddeleri muhtıma tarafların boşanmalarına ve kabahatli kocanın bir sene evlenememesine ve 1002 kuruş mahkeme masraflarının kendisine aidiyetine kabulü temyiz olmak üzere 10/4/940 tarihinde karar verilmiş ve yazılan ilân mahkeme divanhanesine tâlik edilmiş olduğundan müddetaleyh Mustafanın ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında temyizî dava edebileceği ilân olunur.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tanzilâtî tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarifte derişilmiştir.

Son Postanın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve küçüklerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Şirket Vekâletinin müessesesini bildirir. Recete ile satılır.

**Güzel
Olmak
için**

Her şeyden evvel sıhatli ve parlak bir tene, lekesiz ve düzgün bir cilde malik olmak lazımdır.

**KREM
PERTEV**

sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.

40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertib ve yapıları tarzındaki incelik dolayısıyla, tenin fazla yağlanması mâni olur. Yağsız olarak hususî tüp ve vazolarda satılır.

Bolu, Kastamonu Oteli Tosyalı Ahmet Gülüm

İstanbulda Yenipostane sırasında Bolu - Kastamonu oteli eski müstaciri merhum Ziya mahdumu Fuattan Tosyalı tüccar Gültimzade Bay Ahmede devrolunmuştur. İçi ve dışı tamamen tamir ve her türlü ihtiyaca cevap verecek şekle konulmuş ve mobilyaları yenileştirilmiştir

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.